

Konstantins
Nautris

ΜΑΚΛΑΡΟΙΙ

Konstantins Nautris

MAKLĀTŌJI

Mōkslinika Jōņa Trūpa vōks

P/S LATGAĻU IZDEVNĪCEIBA
1982

SATURS

MAKLĀTŌJI	8
GŪDS	9
KURKINS I LOPSA	10
NALAIMÁ	11
ROGOVYS I ROTI	12
SUNŞ I VYLKS	13
CIERCINI I PRUSAKI	14
MIERKAČI	15
EZELŞ	16
SNĪGS I LEITS	17
VONOGS	18
VYLKS I LŌCŞ	19
ZVIERBULŞ I KAČŞ	20
SĀBRI	21
LOPSA — ŌRSTS	22
OLGA	23
DIVEJI KAČI I STUŅDINĪKS	24
FILOSOFŠ I CYUKA	25
NAPABEIGTS STREIDS	26
VUCYNI I VYLKI	27
VŌVERÁ	29
KĻOVŠ I ÁGLÁ	30
ĻOVŠ I PÁLÁ	31
ČYUSKA I SLĪKA	32
BRĪDŞ	33
GONS	34
DRAUGI	36
GAILŞ	37
SLAPKOVA	38
SOVVAĻNĪKS	39
ŠKIERZLOTS I SAULÁ	40
DZAGŪZIS BĀDA	41
TIERGŌTŌJS	42
VYSTA I VŌRNA	43
SPRĪDUMS	44

LOPSA I GAILŠ	45
AKMIŅŠ I KOLTS	46
ZAČŠ	47
SUNŠ I ZAGLIS	48
ĪLĀJA I KOLNS	49
SAIMINĪKS I CYUKA	50
MAKLĀTOJU GOLS	51
KIENENŠ	52
GONS I VUCYNS	53
VĀRDIVĀ	54
VĀRDIVIS I RUPUČI	55
BĀRNU AUKLĀ	56
SKRUČŠ I POŽOGS	57
EZELŠ	58
BITŠ I ŪDS	59
FILOSOFS I ZEMNĪKS	60
OLŪTS I MEŽŠ	61
VŌRNA	62
STREIDS	63
ČYUSKA	64
ZAČŠ I TRUŠŠ	65
SASKS	66
ŽOGOTA	67
ŪGLIS	69
EZELŠ	70
ŪGŌTŌJIS	71
GŪDEIBYS	72
ŪDS	73
SAIMINĪKS I VYLKS	75
MYUSMERĀ I ĀGLĀ	76
MĪRA KONGRESS	77
ŪZULS I KŌRKLYS	79
LOPSA I ŌPŠŠ	80
VYLKS	81
VYLKS I LOPSA	82
VUCYNI	83
VYLKS I GONS	84

SUNŠ I KAČŠ	85
LOPSA I ĒPŠŠ	86
VYSTA I KAČŠ	87
ZVIERBULŠ I VYSTA	88
SUNÁ NALAIMÁ	89
AZARS I STRAUTS	90
LAUPEITĒJS	91
DRAUGI	92
TĀVS I DĀLS	93
MYUSA I BITŠ	94
VUCYNS I ŌZŠ	95
SLAPKOVA	96
VUCYNS I ŌZŠ	97
BITINĪKS	98
KAKTUSS	100
VUŠKU SORGS	101
NĒDEVIEJA OLGA	102
ŪZULS I KĒRKLYS	103
VUCYNS	104
GUDREIBA	105
ASARŠ	107
PUIKA I VABALÁ	108
LEIDAKA I MAILEITÁ	109
MYUSA	110
VABALÁ	111
VONOGS I VĒRNA	112
SAIMINĪKS I VYLKS	113
ČYGANS	114
AIZGĒJIEJAM	115
VUCYNI	116
LOPSA I VYLKS	118
KEILŠ	119
PADŪMÁ	120
NAPRĒTS	122

MAKLĀTŌJI

Pec tāva nōvis dāly runōja:

„Nivīns ar dorbu vāļ nav bogots ticš.

Jōvaicoj, kas dūd vairōk lobumu,

Ar zāmis dorbim vīnmār b̄ysi nicš

I naredzeisi dzeivis skaistumu.”

Tai nūsprīduši dāly zāmi pōrdāvā

I meklāļ zaltu pasaulī jī aizgōja.

Jī meklāja, kur vīglōka ir dzeivā,

Par zaltu, zaltu tikai dūmōja.

Izstaigōja augstus kolnus —

Zaltu nikur narādžāja.

Gōja, kur ir lelys lājis —

I tī jīm zalts naspeidāja.

Jī izmeklāja mozūs strautu krostus

I lelōs azarmolys

Gōja pōri vysus pūrus,

Roka kolnūs dzilis olys.

Vysu naudu nūdzeivōja,

A zaltu nadabōja.

Tod par kolpim nūgōja

I gryuši maizi peļņāja...

*

Sienš losa, kur tōs aug,

A viežus giun, kur ir.

GŪDS

Tikleidz lyka ezeli ar zyrgu vīnā klāvā,
Tai ezelām jau beja sova dūma golvā:
„Pavasari mani ijiuģš gūda rotūs
As saimi vesšu lobūs cīmūs,
Tī mani vysi bārni žālōš
I ar gordu maizi borōš,
Pec tam nūvāsš lobā pļovā,
Kur bỹšu as pa valāi.
Zyrgam nabỹš vacō gūda,
Jam jau navā taida spāka.
Muna vīnmār gudrō golva,
Zyna, kur ir loba pļova.
Tod as bỹšu gūdā calts
I lobōs ganeibōs īlaists.”
Tai ezelš sevī dūmōja.
Kod atgō pavasarš, ūtraizōk jam izgōja:
Jū vacūs māslu rotūs jiudzā
I vazumu iz teirumu jys vylka...

*

Augši lieksi, zemli krissi.

KURKINS I LOPSA

Nu reita mozā gaismenī,
Kurkins tyka breiveibā.
Lelā prīcā dōrzā staigōja,
Tōrpus, gryudus lasāja.
Tikai šod tod jys sevī buldurāja
I kai pārkiunš grudynōja.
Tū kryumūs lopsa izdzierdāja
I tai sevī dūmōja:
„Bysi, puiseiņ, tu maņ vādarā,
Vareisi tī pabūt breiveibā,
Vareisi tī breivi buldurāt,
Vysu nūtykušū labi pōrdūmōt!”
Klusu, klusu pec kurkina jei leida
I nivīna nazabeida.
Tá kurkins lopsu pamanāja
I augši līpys zorā izalaidá.
Sunš Murza lopsu īraudzāja
I tivleņ spolvu saplyukōja.
Kurkins līpā buldurāja,
Lopsa nadzeiva gulāja...

*

Kas iz cyta nalaimi prīcojās,
Tys sovā ašņī maudojās.

NALAIMÁ

Pec dīnys guleišonys pi rugaitš ežmalá,
Začeitš lakstā aiz jaunō ōbulená sātmalá,
Kū sātys i teiruma sorgs - sunš rádzāja.
I meža molā stōvādams vylks tū labi manāja,
Jī kotrs cerāja iz lobom brūkoškom
O, kas bȳtu ūtram par lelom cīsšonom!
A kod zači sunš dzonōja -
Vylks tik zūbus klabynōja.
Leik-leikumim začš iz mežu skrāja,
Tī sunš vylku namanāja.
Začš nu vylka prūjom tyka,
A suni mežā vylks īvylka...

*

Ūtra nalaimī naasi prīceigs,
Dreiži patš vari palikt nīceigs.

ROGOVYS I ROTI

Kod rogovys vylka nu pašelš ōrā,
Tod roti zynōja, ka zīma,
Ka varēs iztikṭ bez lelūs vazumu vessōnys
I kaidu laiku bṭṭ pi lobys atsapyusšōnys.
„Tān as vessū saiminīku iz bazneicu,
A nu meža vessū bolkys, molku,
Pōri lelym azarim as sleideišu
I dziļom upom pōri tikšu.
Tu tik grabieji pa lobim celim,
A as vīgli sleideišu pa dziļū snīgu.
Syltā saulī esi siļdiejīs
I ar degti vīnmār smieriejīs!”
Tod roti pasacāja rogovom:
„Šūgod daudzi izdarieju,
Cylvākus i lūpus paborōju.
Tagad atpyuta bṭṭ skrytulim.”
A kod pavasarī rogovys vylka pašelī,
Tod saiminīks cytim sacāja:
„Snīgs nūzalaidš i rogovom nav dorba,
Tagad dūsīm dorbu rotim...”

*

Kas vīnam irā lobs,
Tys ūtram rōdis slykts.

SUNŠ I VYLKS

Kod pec ilgys, garys dzeišonōs,
Sunš zači mežā nūgiva,
Dreiz pec taidys skrīšonōs,
Vylks zača smoku saūdā.

I pīskriejš sunám sacāja:
„Draugs, tu vīnmār laimeigs esi
Táv šudiņ taida laimá atskrāja,
Kur tagad tu tū liksi?

Trejs dīnys naasmu iedš,
Kai draugam dūd maņ pagaršōt!
As šudiņ tōli asmu skriejš
I navaru vairs lāga pastaigōt.”

Sunš vylkam zači atdává,
A patš tik zača lipu dabōja
Tod vylks augši golvu cālā
I itai sunám gaudōja:

„Ka sovu zači tu maņ devi,
To tagad atdūsi maņ sevi.
Iz sātu vairōk naskrīsi,
Munā vādarā tu paliksi...”

*

Laupeitōjam paleidzeibu sniegsi
Patš sāv nōvi pīsauksi.

CIERCINI I PRUSAKI

Bīži mūsu sātōs kleist napateikami cīmeni,
Kurus naasom ni lyuguši, ni gaidieši.
Jī ir mūsu dzeivis pūsteitōji
I tik sova loba maklātōji.
Tai nūtyka ar ciercini i prusaku,
Kas meklāja tik sovu lobumu.
Kod vosora jau beja sovu dariejusá
I zīma sovu spēku rōdiejusá.
Tod prusaks ciercinám sacāja:
„As išu ustobā, kur vīta syltōka,
Jo zynu, ka tāv pateik vīta vāsōka.”
Tai prusaks ustobā īleida
I korstūs palnūs sadaga.
A ciercinš vāļ ap sātu lakstāja,
Leidz soltumā jys nūsola...

*

Dažs aizgōjjejs teik syltā ustobā,
A cytam jōpalīk ir soltumā.

MIERKAČI

Kaidā meža izciertumā
Saskrāja daudz mierkaču.
Dūmōja — būs laksteišona,
Būs daudz cytu izprīcu.
Nūlāmá jī skaisti dzīdōt,
Kai tū dora cylvāki.
Jī lāmá vysus ryndā statāt,
Pyrms — kam bolsi skaistōki.
Pec tam — bolsim rupōkim,
Kai pi dzīdōtōjim styprōkim,
Kur nūteik vyss pec lykumim
Nu senim laikim raksteitim.
Bet mierkači tik čierkstāja
I daži augši lakstāja.
Cyti skali smīlkstāja
I lelu trūksni taisāja.
Trūksni hienys i šakali izdzierdāja
I pi mierkačim dreīž atskrāja.
Mierkaču dzīsmá izputāja,
Tikai kūki dažus pasorgōja...

*

Mierkačim nav sova prōta,
Ni pi bananim jī zyna sōta.

EZELŠ

Ezelš sacāja saiminīkam:

„Parkū tu tū zyrgu tik daudzi boroj ar auzom

Tu jam dūd tik daudzi ōbulená i myltu.

Jys nadora táv nikaidu dorbu gryutu.

Koč drusku dūd maņ tūs lobumu,

Tod redzeisi kaidu as viļkšu vazumu!

Tu nazyni vāļ munu gudreibu

I kaidu as nasu dzeivis smogumu.

Svīd, zyrgu nu tīm rotim

I mani lič pi garim ilyukšim.

Tod redzeisi cik vīgli as viļkšu

Kolnā tū lelū vazumu!”

Drusku padūmōjš saiminīks sacāja:

„Ka tu vysu piļdeisi kai maņ soki,

Tod pi maná tu ilgi dzeivōsi.

Čyganam as zyrgu pōrdūšu

I táv daudzi auzu nūpierkšu.

Ka tu sovu vōrdu tureisi,

Pi maná labi dzeivōsi.”

Tod saiminīks jū jiudzá rotūs,

Lai iz kolna ezelš izvalk tūs,

A vazums iz láji ripōja

I ezeli sáv leidza volkōja...

*

Zyrgs nu zebonkys auzys baudāja

I par sovu dorbu dūmōja.

SNĪGS I LEITS

Kod jau ilgi beja lejš,
Slápnys beja vyss palicš.
Grōvi vysi pōrpiļdeiti
Upōs pylns ar iudini.
Atgō rudinš,
Kam napatyka vosorys iudinš.
Zámi apsádzá ar snīgu,
Azarus i upš ar ladu.
Snīgs tod rōdāja sovu smaidu
I stōstā, ka taisa dobu skaistu.
I tik zynō sovu lileibu,
A nazynō, kas dora daudzi breinumu.
I kod vairōk saulá rōdāja sovu vaigu,
Tod jī beidzā vysim napateikamū streidu.
Vysim beja jautrs gors,
Atgō jaukīs pavasarš.
Snīgs izkusa, zámá sausa,
Dobā jauna dīna ausa.

*

Ir taidi cylvāki,
Kas soka: jī ir lobōki.

VONOGS

Kod jau beja pōrs visteņu aizness,
Vonogs dūmōja vāļ borōtis.
Augši gaisā rindžojūt jys pogolmā rādzāja,
Kai vystys gryudus meklāja
I saiminīks zyrgu dzirdāja,
Tod jys sevī dūmōja:
„Šudiņ b̄yš lobys brūkoškys,
Otkon tikšu pi lobys iesšonys.
Jys ar tū eisū mītu mani nadasnāgš
Jys paṭ zvierbuļus nanūsiss.”
A saiminīks jū labi rādzāja
Deļtō i blisi rūkā turāja.
Kod zyrgu klāvā beja vedš
I patš aiz mōjis styura leidš,
Vonogu jys vārōja
Kai tys augšā rindžōja,
Kai tik mātá jaunu rindži,
Tai saiminīks cālá sovu blisi,
I vonogs zámī gulāja,
A vystys gryudus kņōbōja...

*

Ṗaizi laupeitōjs
Ir sovys dzeivis zaudeitōjs.

VYLKS I LŌČŠ

Vylkam napatyka, ka lōci pa sātom vodoj
I vysi sauc par bitinīku,
A jū ar grozņim sunim vojoj
I sauc par suņu īnaindīku.

Jys naļauņ vylku saimái mežā breivi staigōt,
Vysur vajag nu jō sorgōtīs.

Jō tyvumā navar stypri gaudōt,

Bet mīreigi zam bīzys āglis paslāptīs.

Kod lōčš bišu kūzulu vaicōja,
Vylks nu kryumim jam gaudōja:
„Tū kūzulu jau seņ bitš atstōja,
Jo tovus nadorbus jōs labi pōrznōja.

Tu vysim lobīm zvierim kaunu dori,

Kod biteitis tu nažieleigi pūsti

I mežā skaistōs ūgys salosi.

Tu vysur pūstu tikai pītaisi.

Bet vysim tovi ļaunī dorbi irā lobi,
A manī sauc par jāru zagli.

Tu lobōs auzys saiminīkam meidi

I vysur maitoj skaistū zōli.”

Nu meža medinīki vylku rādzāja

I jō malus labi dziedāja.

Spolgs sōvīņš kryumūs skanāja,

Vylks beigts iz zāmis gulāja...

*

Lōčš madu cytur meklāja,
Kod vylkam ōdu medinīki deirōja.

ZVIERBULŠ I KAČŠ

Radzūt zvierbuli prīceigi lokstūt pogolmā,
Kačš sovā prōtā dūmōja:
„Tagad, puiseiņ, laksteisi maņ vādarā
I tī tu bīsi lelā breiveibā.”
Lieni, pīzaspīdš pi zámis,
Kačš klusu lein pec sovys laimis.
I vīgli paliecš gaisā,
Kačš zvierbuli turāja jau giustā.
Tod kačš pa sātu staigōja,
Zvierbuli nūgiutū vysim rōdāja.
A zvierbulš zynōdams kača dobu,
Nu tō gryb valī tikļ ar lobu
Jys izalyka, ka ir beigts,
Lai nu sovīm tyktu sveikts.
Kai kačš zvierbuli zámī lyka,
Tai zvierbulš otkon breivī tyka...

*

Kas brīsmōs prōtu nazaudej,
Tys dzeiveibu sáv nūsorgoj.

SĀBRI

Ķaiz diveji sĀbri nu tierga braucĀ,
VĪns beja pŃrdevš, ūtrys — piercš.
VĪnam pylns moks ar naudu,
A ūtram jauns dorba zyrgs.
JĪ kotrs prĪcŃjĀs par sovu dariejumu
I ļūti lobū tierga dĪnu.
VĪns sacĀja, ka labi pŃrdevš,
A ūtrs, ka ir labi piercš.
Par sovu lobū dĪnys dorbu,
JĪ gondreiž jau sŃcĀ streidu.
Bet kod ĩbraucĀ jĪ mežĀ,
Tod kŭ nagaideitu rĀdzĀja:
Trejs laupeitŃji iz celĀ stŃvĀja
I celĀ leikumĀ jŭs gaidĀja.
JĪm naudu, zyrgu atjĀmĀ
Ar stryĉim sasĪtus iz celĀ atstŃja...

*

Kuram lobŃks dariejums,
Lai laseitŃji par tŭ sprĪž.

LOPSA – ŪRSTS

Kod vylks bej vacs i naspieceigs,
Tū vysi ļūti labi zynōja,
Paņ začš nu jō prūm nabāga
I ōpsš jam ceļu nagrīzá,
Tod kaidu reitu meža bīzūknī
Satykusá vylku, lopsa skumeigi jam sacāja:
„Munu dōrgū, kūmeņ, radzu cik tu vacs i navareigs.
Tu zyni munu lelū draudzeibu i gudreibu.
As tevi nūglōsteišu, palaizeišu i tu otkon
Bysi dreizs i styprs kaidš tu beji agrōk!”
Vylks taidai lopsys runai nūticāja
I jai klusom pasmīlktāja.
Tod lopsa jū ilgi glōstā, laizā,
Leidz jam reikli pōrkūdā...
Kod beja vylka ašná padzārusá,
Jam borgi nūsaucá:
„Tān začeišus i jiereņus as vīna tīsōšu!”

*

Vāļ šudiņ pasaulī ir taidi ōrsti
Gon sorkoni, gon malni,
Kas cytus atbreivoj nu dzeivis ryuņom.

OLGA

Jauns sunāks beja mīls i paklauseigs
Jys vysim beja dōrgīs draugs.
Pi lūpim beja lobīs gons
I uzticeigīs sātys sorgs.
Par tū jū vysi slavāja
I saiminīks kaulus sūlāja,
Par tīm ik vokoru tai sacāja:
„Par tovu lobū dorbu
Reitā dūšu daudzi kaulu!”
A kod atgō reits,
Saiminīkam prōts bej cyts.
Tai daudzi reitu pagōja,
Vys suneitš olgu gaidāja.
Jam zūbu vairōk nabeja,
A jys vāļ uzticeigi kolpōja
Kod atgōja tys sūleits reits,
Lobīs suneitš beja beigts...

*

Zyni vīnu — sūleits mokā nakreit.

DIVEJI KAČI I STUŅDINĪKS

Pa goldu staigōdams, runčš kačineitái sacāja:

„Kaidi napraškys ir cylvāki!

Saiminīks stuņdinīku nūlyka iz golda

I sacāja, ka tys īt,

A tys nīkur nav aizgōjš.

Tai vīnmār ir ar tū,

Kur nūlīk, tī tys palīk,

Nikod, nīkur tys naīt.

Tū as nūvārōjš i tai tys ir!”

„Jī soka, ka tāv dziernovys dorbojās,

Kod tevi glōsta.

Cik to myltu esi pīmalš?

Ir lītys kū máš nazynom,

Ir lītys kū máš naradzom.”

Smolkā bolsā kačineitá atsacāja.

*

Koleidz jī tai runōja

Stuņdinīks sovu darāja: tik—tak, tik—tak.

FILOSOFI I CYUKA

Radzūt cyuku rūkūt uļbicainī
Filosofs jai saucá kaidā svātdīnī:
„Navā taisnys tovys dzeitōs vogys,
Radzu, ka par dorbu tāv nav jāgys.
Vajag golvu augšōk cáļt,
Tod tu redzeisi, kai zāmi vālť.
Kas iz zāmi tikai verās,
Tam prōts augši nazaceļ.
Ka lobus gryudus gribi dabōť,
To cysys jōprūt kuļť.
Ka gribi, lai kas zāmī augtu,
Tū vajag sāť ar prōtu!”
A cyuka tikai rukšynōja
I jam sovā prōtā atbiļdāja:
„Ka tu golvu zamōk liktu,
To tu vairōk zynōtu.
Naasmu zvaigznis redziejusá,
Bet asmu lela izaugusá.
Ka tu par zāmi koč kū zynōtu,
To cytu volūdu tu runōtu,
Tu nazyni, kas zāmī ir
I kas nu maná tevi škir.
As tukšys cysys nakuļu,
As tukšōs cysōs labi guļu”.

*

Vysim dzeivá navā uļbicainá,
Gulāť cysōs navā svātdīnā.

NAPABEIGTS STREIDS

Par vylku suni sōcá taidu streidu:
Vīns sacāja, ka vylks ir palāks,
Bet ūtrs, ka vylks - sierms.
„Nakti, kod jys kryumūs vylka jāru,
As tū sovom acim redzieju.”
„Zīmā, kod snīgs klōja zāmi boltu,
Jū skrīnūt redzieju iz meža molu.”
Tai par vylku suni stōstāja,
Kaidu kotrs nu jīm rādžāja.
Jī vīns iz ūtru stypri rāja
I sovu spāku vīns ūtram rōdāja...
Taidu groznū grīžšonūs vylks rādžāja
I kryumūs stōvādams nūdūmōja:
„Tagad borōšu as sovu saimi
I sovai ciltāi nesšu laimi.”
Tō pec pi jīm dreīži skrāja
Vylka taisneibu jīm parōdāja...
Kod obejus bej nūkūdš
I obys golvys apiedš,
Palīku iz kryumim aizstīpá.

*

Jī vāļ nazynōja,
Voi vylks ir sierms voi palāks,
Bet jys irā tikai vylks..
Ka kū labi nazyni,
Tū cytim nastōsti.

VUCYNI I VYLKI

Kod vylki beja apāduši daudz
Jāru, teļu, vucynu i syvānu,
Tod vysi gō pi zvieru kienená ar syudzeibu:
„Jī mýsu cilti gryb iznycynōt
I vysus vucynus nu zámis pazudynōt,”
Vucyni i vuškys bļōvā vīnā bolsā.
Ari gūvš jam stypri maurōja:
„Jī vysus teļus aplosa, kas gonōs teirumā.”
A cyukys tikai rukšynōja:
„I mýsu syvānus jī vysus apłasāja.”
Tod kienenš vysim borgi sacāja:
„Par taidim nadorbim ir jōtīsoj.
Býš vysim jōizvielej taisneigs tīsness,
Kas sprīstu par jīm tīsu taisneigu.”
Kai vylki, tai ari hienys vysys klīdzā:
„Lopsa, lopsa!”
I lopsa, zači nūtīsōsá, sacā:
„Paļdis par uzticeibu,
Máš tagad sprīssim taisnu tīsu.”
Kod pret tū protestāja vucyni i cyukys,
Vysi vylki vīnā bolsā gaudōja:
„Lopsa viņ var sprīšt taisnu tīsu!”
Pret tū cytim nabeja kō sacāť.
Tod lopsa gudri runōja:
„Gūvš, vucyns, syvāns var staigōť pa teirumim,
A vylkim ir jōpalīk pi sovīm meža bīzūknīm.”
Tam vysi vīnprōteigi pīkryta,
Bet kai tōļōk dzeivī nūtyka,
Tū vysi labi rādzāja:

Vylki plāsá syvānus i jārus
Par kū cyti vaira narunōja...

*

Ar vil̄tinīkim vysod peisīs,
Dzeivī nikod nazaveiksīs.

VŌVERÁ

Tū godu ūzulam bej daudzi zeiļu
I rudinī vōverái bej daudzi dorba.
Kod beja pīlykusá pylnu dūbumu,
Tod násá rakṭ iz teirumu,
Lai zīmā b̄ytu sova bareiba,
Lai navajdzātu bodōtis
Lai mygā b̄ytu sausa vīta
I navāg snīgā mīercātīs.
A itū zīm bej daudzi snīga
I vōverá pi rīkstim natyka.
Tik dūbumā lyktī glōbá jū nu nōvis mīga
I sovā mygā jei pavasari satyka.
Zámī roktōs zeilis deiga,
Nu tūs jaunī ūzuly izauga.
Tī patvārumu vysi atroda,
Kod bierzī kūki lely palyka.
Viejš zeilis zorūs leigōja
Kod jauna vosora atgōja.
Tik vōveris vairs nabeja,
Kaidis medinīks par capuri jū nosōja...

*

Daudzi lelus dorbus dora
Naprošūt kaida b̄jš olga.

KĻOVS I ÁGLÁ

Kod sōcās vosora, kļovs áglái sacāja:

„Tevi krūņoj vacōs skujis,
A mani lelys, skaistys lopys.

Nu tevá nav ni skaistuma,
Ni cytim kaida lobuma.

As vysys sātys puškoju,
Nu saulis vysus sorgoju.

Mani cīnej lely, mozi,
Kai vaci, tai i jauni.

Ar osōm skujom tu vysus aizbaidi
I lelu gūdu nikod nabaudi.”

Jam áglá klusom atšveikstāja:

„Tu tik taids vosoraudzš esi
Dreiži bŷš rudinš i vysu aizmierssi.

Lopys tovys meidās kōjom

Mož kaidu aiznásš sáv iz mōjom.

Maņ skujis iztur zīmys soltumus,

Taipaņ kai vosorys korstumus.

*

Ir kas šudiņ lilejās,

A reit jau zámī mātojās.

ĻOVŠ I PĀLĀ

Afrikys nabogi gudrōja, kai nūgiuļ ļovu,
Jys daudz lūpu beja iedš

Ari antilopis pliešš

Sauļ nadreikstāja, bet nūgiuļ dzeivu.

    Tod pōrdūļ zvieru dōrzam

    Voi kaidam cyrkam

    Par tū sajemūt lelu naudu,

    Kū lītōtu sovys dzeivis lobumam.

Jī teiklu nūpyna i storp kūkim pīsāja,

A ļovš jūs teiklā nagōja.

Ļovu teiklā dabōja

Pālā, kas tī skraidāja.

    Jei skraidāja i gryudus meklāja,

    Lai dabōtu sāv kaidu lobumu.

    Ļovš tū labi rādzāja

    I sōka ļaunu nūdūmu:

„Dīsgon jei ir gryudus ādusá

Likšu jū as sovā vādarā.

Jei jau ir rasna brīdusá,

Dzeivoj niu lai munā vaļsteibā.”

    Tai ļovš pi sevá dūmōja,

    Kod pi teikla pālā skraidāja,

    Tod ap teiklu peli dzonōja,

    Leidz patš teiklā īskrāja...

    *

Pālā dzeiva palyka,

A ļovu iz cyrku aizvylka.

ČYUSKA I SLĪKA

Kod krāsla zāmi klōja
I cylvāki naktš mīrā gōja,
Slīka izleida viers zāmis,
Lai kū rādzātu nu dzeivis.
Tōli nabeja jei tykusā,
Kai čyuskai sūplok beja leidusā.
„Kas maņ tā sōnus gludynoj
I iz medeibom jau skubynoj?”
Golvu pacālusā čyuska vaicōja.
„Tā asmu lelō slīku saucieja,
Kas zāmis dziļumūs lein,
Kur tymsums apkōrņ glyuņ.”
„Bet taidu lelumu as naradzu
I tō pi sevā najiutu.”
Lai pīrōdeitu cik jei lela,
Slīka stīpās pec čyuskys garuma.
Bet mozūs pūsmūs satryuka
I atpakaļ vairs zāmī natyka...

*

Storp ļaudim irā mozi gori,
Kas gryb rōdātīs, ka lely.

BRĪDŠ

Kod jau beja ostoiņpadsmi soltys zīmys
Pa Ruskulovys i Nūmiernis mežim staigōjš,
Jam rōdājās - nav taidys vītys,
Kur koč kas jam bētu preteim stōjš.

Vysus vylkus, lōčus, meža keiļus

Jys beja tōli prūjom dzinš

I sovus lelōs saimis brīžus

Vīnmar labi nūsorgōjš.

Jam rōdājās, ka jys meža saiminīks

I par vysim lelōks styprinīks,

Jys beja brīžu vaļdinīks

I vojōtōju leljš naidinīks.

Lubōnu jys beja redziejš

I tō lelūs klōnus.

Vysim pūrim pōri skriejš

I uzvarātōjš vīnmār bejš.

Ŗaiz, kod atgō Ičys molā,

Tī jaunu brīdi rādzāja:

„Natiksi tu munā borā!

Jys tam borgi maurōja.”

Jaunīs brīdš preteim rokus statā

I vysu sovu spāku rōdā.

A kod vacīs styprinīks iz zāmis gulā,

Ar brīžu boru jaunīs mežā aizgō...

*

Vacums pajem tovu spāku

Leidz ar jaunūs dīnu veikleibu.

GONS

Kod lelōs solnys atgōja
I lūpus klāvā turāja,
Tod saiminīks gonam sacāja:
„Ka gribi rādzāt pasauli,
Tod reitā ilgi naguli.
Braukšu as iz piļsātu
I tāv vysu rōdeišu.
Daudzi breinumu tī ir,
Kas mūsus nu tīm škir.
Ka acš valī tureisi,
Dzeivī tōli aizīsi.
Tai gondreiž nakti naguliejš,
Ganenš daudzi beja sapņōjš:
Reitā rādzās piļsātu,
Kur ir daudzi breinumu.
I kod beja piļsātā,
Ganenš vysu saprota:
Daži steidzās, cyti lieņi sūļōja
I nazkū sevī runōja.
Vīns ar ūtru tiergōjās,
Saiminīks ar žydim streidājās.
Vīns prasāja par daudz,
Ūtrs sūlāja par moz.
Kod sauleitā iz jyuru sleidāja,
Tod saiminīkam ganenš sacāja:
„Nivīns tá mūsus nagryb rādzāt,
Tik tovu naudys moku kratāt,
Lobōk brauksim mās iz sātu
I tī rassim sovu vītu.”

*

Lobōk cīmā bīt par pyrmū,
Na kai piļsātā par pādejū.

DRAUGI

Saiminīks draugim sacāja:
„Šudiņ īsim medeibōs,
Lai dabōtu kū pušdīņōs.
Ka būsit sovā dorbā veikly,
Tod būsit lobi medinīki.
Saiminīkam kaunu nadorit,
I dorbu parōdit.
Gribit lobu maizi āst,
Tod vajag sovu dorbu prašt.
Tū sunš ar kači dzierdāja
I saiminīkam leidz aizgōja.
Kod jī daudzi beja brodōjuši
I nikō loba nadabōjuši,
Jī beja cīži pīkusuši,
Nūsveiduši, izsolkuši.
Kačš baiļōs īzaklīdzá: „Vylks!”
I skrāja, kur ir lelōks kūks.
Leljš medinīks blisi zámī svīdá
I tikai paleigus sáv saucá.
A kod paleigi atskrāja,
Jī kaču kūkā īraudzāja.
Sunš vylku beja aizdziņš,
Tam sovu spāku rōdiejš...

*

Eistu draugu,
Nalaimī tu pazeisi.

GAILŠ

Kur lileiba var nūvást,
Tū parōda taidš gadiejums:
Gailš dziedāja kai upmolā dzīd laksteigola,
Kai veitula zorūs sviļp vōlyudzá
I bārza viersyunī kiukoj dzagūzá.
Deļtō sevī dūmōja:
„Kas jī ir par dzīdōtōjim,
Ka navar jūs ni iraudzāt,
A ni labi sadzierdāt.
Īšu i jīm parōdeišu,
Kaida dzīdōtōjam stōja,
Kaidys kryutš, kaidš ir bolss!”
Iz akminá ticš upmolā,
Trīcá valī sovu ki—ki—ri—gū.
Tei dzīdōšona ilga nabeja,
Tū kryumūs lopsa dziedāja
I lelū dzīdōtōji nu akminš nūcālá.
Kod lopsys mutī jys vāļ čaikstāja:
„Tu lelū dzīdōtōji náš iz nōvi!”
Lopsa jam tik atryucá:
„As nessu tevi sovā olā
Tī dzīdōsi maņ vādarā!”

SLAPKOVA

Kod zámi klōja bīza mygla,
Vōrna gribāja sáv dabōt lobys brūkoškys,
Jo vakar beja nalaiameiga dīna -
Jei natyka pi lobys iesšonys.
    Partū i laidās jei iz sātu,
    Kur dzeivoj bolūži i vystys.
    I ka tik kaidu nūgiuļ spātu,
    Tod jai bītu lobys brūkoškys.
Nūzamatusá iz mōjis jumta,
Gribā rādžāt mozūs cōleišus.
Ka tūs vysta labi sorgoj,
To koč mozūs bolūžus.
    Bet augši gaisā lidojūt,
    Iz jumta sarādž vonogs tū kai bolūdi.
    Vīnu rindži gaisā apmatūt,
    Pajem sovu reita maļteiti.
Tik kod jys beja áglis zorā,
Rādžāja, kas irā nūgiuts.
I kod ar jū beja golā,
Zynōja, kas šūreit apāsts...

*

Godōs, ka i slapkova,
Nūsyt cytu slapkovu!

SOVVALŅĪKS

„Tagad mēs irā vairōk lūpu,
Deļ tīm māš cālsim jaunu klāvu.
Tu vari izavuicāt koč par myurinīku
I mēs bīt par lobu omotnīku.
Sovā sātā vīnmār labi dzeivōsi
I lobu naudu ari peļneisi.
Plašū pasauli tu redzeisi
I daudzi gudreibu deļ sevā īgiusi.
Tai pasacāja dālam tāvs
Jys dūmōs rādzāja, cik gudrs ir dāls.
Dāls tāvam paklausāja
I vuicātīs par omotnīku aizgōja.
A kod dāls iz sātu atgōja,
Tāvs dāla gudreibu tod rādzāja:
Dāls tik svešā mālī runōja
I nazkū nazynomu vysim stōstāja.
Vysi sābri jū atstōja
I mōtā gauži par jū raudōja...

*

Kas deļ cytim atstōj tāva sātu,
Tys sāv nūpeļnej daudz lōstu.

ŠKIERZLOTS I SAULÁ

Pec zīmys lelō soltuma
Labi beja škierzlotam pavasara sauleitī,
Siļdāt mugoru i sōnus.
A tod sōka stypri leiņ
I syltūs dīnu vairōk nabeja.
Škierzlots sōka otkon saļņ,
Kod saulá syltumu jam nadává.
Jys leitu vīnmār neist
I sáv vaicoj sausu vītu.
Lelā namīrā jys saulái saucá:
„Tu tam leitam lelu vali dūd,
Voi nazyni, ka sausums vajdzeigs!
Bez sausuma máš tōli natiksim
I ar leitu máš vysi izniksim!”
A saulá jam atsacāja tai:
„Na, vysim vajdzeigs ir sausums,
Na vysim vajdzeigs ir leits.
Partū gaidi sovu laiku,
Kas táv atnásņ lelu prīcu!”

*

Storp cylvākim ir taidi,
Kab vyss jīm bātu, kai jī gryb...

DZAGŪZIS BĀDA

Par cytu prīcom i bādom,
Kiukojūt dzagūzā rādzāja:
Vystai apkōrt, cōleiši skraidāja
I jōs kluksteišonai vysī klausāja.
Vysi - lobu draugu saimá,
Par kū vystai beja laimá.
Žālumā iz veitulu jei aizskrāja
I tī sovōs bādōs kiukōja.
Bet tī otkon cytim laimi rādzāja:
Ar bārnim upī peilá peļdāja
I tai mīleigi vysī runōja.
Tod jei sevī daudzi dūmōja:
„Vysi laimi irā sasnāguši,
A kur muni bārnī palykuši?
Pyrms iz syltom zámom skrieju,
Daudzi ūlu as tá dieju.”
Zorā leigōdamīs vōlyudzā jai sviļpōja:
„Daudzi ūlu gon tu dieji
Tikai cytu perekļūs.
Tod tu poša prūjom skrieji
Naborōji bierneņus...”

*

Kas par sovīm bārnim nadūmoj,
Lai pi cytim laimi nameklej.

TIERGŪTŪJS

Kaids saiminīks rādāja,
Ka tiergūtūjim piļsātā
Ir daudzi naudys,
Vysim irā lobys mōjis
I jī dzeivoj pōrpiļneibā,
Tod jys sevī dūmōja:
„Pōrdūšu as sovu zāmi
I vysu, kas maņ ir.
Braukšu as iz piļsātu
I sōkšu tiergūtīs.
Sovā sātā nastrōdōšu
I as giušu vairōk lobumu.”
Tai jys vysu cytīm pōrdāvā
I tiergūtīs iz piļsātu aizgōja.
Bet piļsātā jam nazaveicā,
Kai tys beja sovūs teirumūs.
Nabeja jam piercieju
I precis vacys palyka,
Jū beidzūt cyti apzoga.
Īkryta jys lelūs porōdūs,
Ka vāļ cerāja giuļ lobumus.
Beidzūt piļsātu jys atstōja
I par kolpu aizgōja.
Sōka otkon kūpļ jys zāmeiti,
Tikai na vairs sovu...

*

Vacō paruna var tā paleidzāt:
Dori kū dareidams, apdūmoj golu!

VYSTA I VŌRNA

Kod pavasarī vysta vādá cōļus dōrzā,
Pi jūs pīgōjusá vōrna sacāja:
„Máš obi asom mōtis
I máš zynom kaida mōtis sirdš.
Sorgōdama sovus bārnus,
As pasorgōšu ari tovejūs.
Tovim bārnim īnainīks ir kačš
I táv pošai leljš vonogs.
Sorgoj bārnus tu nu kača,
As tevi sorgōšu i vonoga.
Tai máš izaudzāsīm kuplu saimi
I sirdīs liksīm lobu laimi!”
Vysta draudzeigi ar vōrnu kacynōja
I sovu draudzeibu jai apsūlāja.
A kačš iz ceplá gulāja
Vonogs aizleju sáv cytur meklāja.
Kod vōrna sovus bārnus borōja,
Pec cōlim vysta kluksťāja...

*

Ka tu zyni vysus lelūs bliežus,
Tod pazeisti tu i mozūs zagļus.

SPRĪDUMS

Ķaiz cierciņš saucá zámis viežam:

„Tevi navaru as rádžāt,

I ari labi dziedāt.

Zam zámis gorus pi sevá sauc.

As kod dzižu vysa mōja skaņ

I vyss pasaulš pīdar maņ.

Munu dzīsmi vysī zyna,

Bet tevi tikai kōjom myna.”

Iz tū zámis viežš jam trykšynōja:

„Vysa zámá treiš kod as dzižu

Tū as labi vīnmār dziedžu.

Vysi ciercini aiz ceplá skrīn

I paņ korstūs palnūs lein.”

Jūs sarunu gailš labi dziedāja

I jīm tai pascāja:

„Jiuš tikai trūkšņojot,

A na skaiški dzižot.

Kod as dzižu,

Tod vysus iz dorbu saucu!”

*

Dzeivī daudz ir trūkšņōtōju,

A na loba runōtōju.

LOPSA I GAIĻŠ

Prīcōdamīs par lobom brūkoškom sāv i bārnim,
Lopsa nūgīvusá gaili, prīceigi iz olu násá.
„Tagad, puiseiņ, tu dzīdōsi munā vādarā
I tu breivi nastaigōsi tovā pogolmā.
Zynu, ka tu sovu saimi reitūs agri ceļ,
Tō pec, pīcāļ tagad munus bārnus.
Lai jī pazeist tovu skaistū bolsu
I ari lelū lidōšonys mōkslu.”
Radzūt sovys dzeivis dreizū golu,
Gailš vōjā bolsā lopsai sacāja:
„Palaid munus spōrnus valeigōk,
Varbūt vāļ vareišu as drusku padzīdūt.”
Radzūt sovu gaileiti gondreiz jau beigtu,
Lopsa gribāja jam sacāt kaidu vōrdu,
A kod muti valī plātá,
Tai gailš jau beja áglis viersyunī.
Jōs bārni mīrā olā gulāja
I lopsa cytu meklāt aizskrāja...

*

Kas sovu prōtu baiļōs nazaudej,
Tys ilgi iz šōs zámis nūstaigoj.

AKMIŅŠ I KOLTS

„Ar sylnom apaudzš tu zámī guli,
Sovu golvu augšōk pacáļt navari.
Tevi vysi bārni kōjom meida,
Zámī īgrimš tu nazyni ni vokora, ni reita.
As pliešu vysus akmiņus
I mani vysi cīnej.
As doru tikai lobus dorbus,
Tō pec mani vysi mīļoj.”
Kolts saucá kaidam akminám
I sevi rōdāja vysam pasaulám.
Akmiņš tikai smaidāja
I jam klusom sacāja:
„Pyrms tevá as jau beju tá
I redzieju kai speid, tá sauleitá.
Asmu godu tyukstūšys tá guliejš —
I daudzi taidus pliesiejus tá redziejš.
Tī vysi seņ jau zuduši
I aizmiersteibā irā gōjuši.”
Ļaudš akmini pilš sīnā ilyka,
A kolts nu ļaudim izgaisa.

*

Viers zámis kotram sova vīta
Ir dzeivis sōkumā jam dūta.

ZACŠ

Nu saitis atsarōvīs sunš
Pa teirumim skraidā kai gunš.
Ticš sovā valī,
Lai rādžāt lauku plašumu.
Skrāja pōri grōvim, ežom,
Pōri siejumim i pļovom.
Tū skrišonu začš rādžāja
I sylvtū mygu atstōja.
Jys iz mežu aizskrāja,
Kur vylks jū tōļōk tronkōja,
Leidz sagivš jū nūtisōja,
Kod sunš jau sātā gulāja...

*

Kas nu vylka bāg,
Tys iz lōča teik.

SUNŠ I ZAGLIS

„Kur tys Bonza šūnakņ ir taidis namīreigs?
Jū mōtá vakar labi paborōja
I jys patš ōrā gulāņ aizgōja,
Bet jys vysu nakti rej
I deļ jō taidys rīšonys,
Laikam mīga šūnakņ nadabōņ.
I kod skrōpāja jau durovys,
Tāvs dālym sacāja, lai laiž suni ustobā,
A dāly tāvam pascāja tai:
„Jys laikam kaidu sābru kači rej.
I nu gultys ōrā nagōja.
Bet kod tāvs vārā durovys,
Jys vysus paleigā sáv saucá:
„Paleigā! Nu klāva zaglis Bryunali jau vad!”
Kod sunš pi vōrtim jū sagiva,
Tāvs i dāly ar stryčim zagli sasāja...”

*

Eistam draugam klauseisi,
Tu daudz kū dzeivī īgiusi.

ĪLÁJA I KOLNS

Ķaizi īlāja ar kolnu sōcā streidu,
Kurs nu Ķim ir lobōkīs.
Nasaucā vīns ūtru Ķi ar smaиду,
Jo kotrs dūmōja, ka Ķys ir skaistōkīs.
    Kai draugi myužus beja kūpā bejuši,
    Kod tūs dīnys laimī aizgōja.
    Vīns par ūtru ļaunu nabeja Ķi saukuši,
    Tikai saticeibā sovu laiku vadāja.
Tod ķaizi īlāja kolnam sacāja:
„Tovu golvu vāļ soltī vieji glauda,
Kod pi manš jau pučis zīd.
Viers tevš tik tukšums skraida,
A pi maná laksteigola dzīd.”
    Tod styprā bolsā kolns tai atbīldāja:
    „As jau radzu jaukū sauli,
    Kod pi tevá tymsums mōjoj.
    Tu naredzi šōs zámis dzeivi,
    Gūvš tik tovōs pļovōs staigoj.”
Bet tod beja styprs leits,
Kas Ķūs streidus izjaucā.
Kolns tyka lājī valts,
Īlāja ar zámi pīļdeita...

*

Nazalīlāj ar sovu skaistumu,
Jo nazyni, ka ūtram irā vairōk lobumu.

SAIMINĪKS I CYUKA

Kod cyuka beja nūborōta,
Tod saiminīks jai sacāja!
„Reitu svināsim mās tovys bāris,
Būs golds deļ vysys saimis.
Daudzi loba esi ādusá
I taukus sevī krōjusá.
Lobu laiku kai borūklis tu beji
Nikō loba nadarieji.
Reitu rādžāsim mās tovu svoru,
Kod atstōsi tu sovu syltū mygu.”
A cyuka saiminīkam rukšynōja,
Tai ka vysūs koktūs nūskanāja:
„Muni senči kieneņū goldūs tyka calti
I iz mīlastim paņ prinči saukti.
Tovs golds nav deļ munys mīsyz,
Tū tāv soku nu vysys cyuku tīsyz.”
Sunš pīsīts kiedī jau smīlktāja.
Jo lobu iedīni sáv manāja:
„Tovu senču kaulus grauzá muni senči,
Mani seitynōš reit tovi kauļy...

*

Tevi slavās lobī dorbi,
A na aizgōjuši senči.

MAKLĀTOJU GOLS

Pec Jura dīnys atlaidom
Div okl̄y ubogi sazatykušs runōja:
„Māš tá tikai bodā neikstom
I nazynom, ka lobō dzeivá pi sābrim aizgōja.
    Īsim māš iz sābru sātom
    I tī dzeivōsim bez bādom.
    Tī māš staigōsim pa teirom greidom
    I gulāsim iz meikstom gultom.
Lai jī runoj cytu volūdu,
Bet m̄ysu dzeivi darās lobōku.
Tī māš giusim dzeivis gudreibu
I staigōsim māš ceļu taisnōku.
    Vīns ūtram ceļu stōstāsīm
    I tai māš pi jīm aizīsīm,
    A ka pi sovim paliksīm,
    Tod dzeivī tōļōk natiksīm.”
Tai iz sābrim draugi aizgōja
I par lobū dzeivi tikai runōja.
Bet nūzamaļdiejušī mōrkā īkryta
I sovu dzeivi zaudāja...

*

Okl̄š oklam navar ceļu rōdāt
I bez prōta navar labi dzeivōt.

KIENENŠ

Kod solna pučom zīdus kūdá,
Vāļ trons pa strūpu staigōja
I bitš ap jū vāļ skraidāja.
Jys dziļu dūmu sevī dūmōja:
„As tagad b̄yšu tá jūs kienenš
Maņ pošam sova kienenīnā!
Tá as b̄yšu vysu bišu vaļdinīks
I nūteiciejs par jūs lelū saimi.
Vīnmār tik madu iesšu
I ilgi dzeivōšu.”
Tai dūmōja pi sevá īdūmeigīs trons,
Kod bitš ap jū jau grozni staigōja,
Bet jys tik dūmōja, ka jam pīdar strūps
I vysys bitš jam tikai kolpoj,
Kod nūtyka pavysam cytaidi:
Ap jū bitš apleik apstōja
I nu strūpa ōrā izsvīdá,
Kur soltumā jys nūmyra...

*

Daži taidi troni
Gryb b̄yť cytu goni.

GONS I VUCYNS

Kod lūpi beja paāduši i mīrā gramōja,
Tod gons sovu cibeni valī taisāja,
Jo ari jam beja sova ʒaizá,
Kod garšōja bīzpīns i maizá.
I kod lūpi mīrā gulāja,
Upmolā iz akminá gons sovu cybu tukšōja.
Tik vucyns beja namīreigs,
Ka vyss lūpu pulks taidš paklauseigs,
Deļ tō sovu daudz tōļōk dūmōja,
Kai gonu gōzť nu lelō akminá.
Aizgōjš jys pi upmolys
Jau stīpá sovus rokus jam iz mugorys,
Bet attōlums bej vāļ par mozu,
Lai rōdeitu jam sovu lelū spāku,
Vajdzāja četrus sūļus atpakaļ spárt,
Lai gonu vīgli nu akminá vāļť.
Bet jau pi trešō sūlá jys upī ģkryta
I nu tōš ōrā vairōk natyka...

*

Ūtram dūbi raksi,
Patš tymā tiksī.

VÁRDIVÁ

Cikom lūpi mīrā ādā sovōs ganeibōs,
Gons gōja apzavārtļ lelū mōrku,
Kur rudinī tāvs lynus miercāja
I par kuru daudzi breinumus vysi stōstāja.
Deļtō lienī i baileigi jys pi mōrka gōja,
Tī iz akminā jys zaļu vārdivi īraudzāja
Kū jys pyrmū ņaizi sovā dzeivī rādzāja,
Partū pi sevā jys tai dūmōja:
„Ak, itei ir, kas tūs breinumus tá taisa
I par kuru vysi malus vysim stōsta!
As jū vīgli nūgiušu i jū vysim rōdeišu,
Jo radzu, ka jei sauleitī guļ aizmygusá!”
Tai atsaspīdš iz reikstš
Jys jau gribāja giuņ vārdivi,
A reikstš pōrlyuza
I jys mōrkā īkryta...
Jys baiļōs mōrkā svaidājās,
Bet tik dreīži nu jū ōrā natyka.
Sābri jū nu mōrka izvylka
I jam breinumus rōdāja:
„Jū lūpi sābru auzōs ganājās,
A vysi par jū lomōjās...”

*

Tai par lelū mōrku otkon
Beja vīns jauns breinums.

VÁRDIVIS I RUPUČI

„Kū jiuš tá cytim zam kōjom maisotās
I ar m̄ysim vīnmār jaucotās.
Jiusim nu šōs zāmis irā jōpazyud
I jōb̄yn tī, kur vysi tryud!
Nu vysom radeibom māš asom skaistōkī
I par jiusim vīnmār gudrōkī.
Tá m̄ysus vysi gūdā ceļ,
Bet jiusus tikai mōrkā veļ!
Bez rupučim vairs pasaulš navar pastōvāt,
A jiusim tá b̄yš izputāt.”
Par tū vārdivis tik klusom nūkūrcá:
„Māš asom mozōkys,
A par jiusim lobōkys.
Acš tik jiusim irā skaistys
A vot kōjis jiusim lānys.
Ar acim navar vysu giuļ
I pōrōkim par cytim b̄yļ.
Nu m̄ysim cālušis ir vysi rupuči,
Kas reitu jau b̄yš vysi zuduši.”
Nav zynoms kai nūzabeigtu streids,
Ka nab̄ytu kas tū pabeidz:
Atskrā starks i lānūs rupučus apādá,
A vārdiveitis veikly prūjom lācá.

*

Ŗaiz taisneiba,
Teik nu cytim atzeita.

BĀRNU AUKLĀ

Kod Pīterdīna beigusās,
Tod ari dzagūzis kiukōšona stōjusās.
Jōs bolsu vairōk nadzierdāja
I par jū nivīns vairs narunōja.
Tod jei idūmōja vacū saukli
I gribā bīt par bārnu aukli.
Mežā satykusā žubeiti, jei sacāja:
„Tovus bierneņus as vīnmār sorgōšu
I jūs labi borōšu.
Tagad asmu as bez dorba,
Deļtō grybu darāt cytim daudzi loba.”
A žubeitā nazkū sevī čyvynōja
I nu jōs paceļu skrāja.
Tod jei īraudzāja meža strodu,
Kas tī dzeivōja jau ūtrū godu
I jam tai mīleigi stōstāja:
„Sviļpoj tu par sovu breiveibu,
As tovim bārnim pīgōdōšu bareibu.”
Strods spōrnus izplietš dzagūzi aizdzyna
I pi sova pereklā vairōk nalaidā.
Tod satykusā cīlaveni upmolā
Jai sovys bādys stōstāja:
„Asmu palykusā as bez dorba,
Deļtō grybu darāt cytim daudzi loba.
Tovus bārnus labi borōšu
I nu vysim īnaindīkim sorgōšu!”
Laksteidama cīlavenā atsacāja:
„Par tovim dorbim maņ jau cyti pastōstāja.”

*

Cik nalaimeigys ir tās mōtis,
Kurōm navā savu bārnu!

SKRUČŠ I POŽOGS

„Bez manš tu ūglōs b̄ytu dedzš
I tevā seņ vairs nab̄ytu.
As vysus lelūs dorbus asmu veicš,
Lai tu i cyti dzeivōtu.
Vysus korstumus as turu,
Kod korstōs ūglis nu ceplá raušu,
Lai saimineica maizi vysim captu,
Tik as vīns tū vysu doru!”
Tai skručš stōstā draugam požogam,
Kod saimineica jūs aiz ceplá koktā lyka
I tod požogs skručam pasacāja:
„M̄ysu dorbs ir kolpōtš saiminīkam,
Kas m̄ysus tá ir nūlicš
Nu ceplá tu tik ūglis rausš,
As cepli teiru slauku,
Lai maizái b̄ytu teirys gorūzys.”
Kod jī vaci beja palykuši,
Tod streidu saimineica izbeidzá.
Obeji jī beja sadyluši
I jūs ōrā izsvīdá...

*

Kod esi vacs tu palicš,
Tod jau sovus dorbus esi nūbeidzš.

EZELŠ

Dzesejūt slōpis azara molā
Ezelš iudini rādž cytu ezeli
I sovā ezela golvā dūmoj:
„Kas tá laidš taidu grezeli?
Maņ ir skaistys acš i garys ausš
Kur tu tá taidš esi gadiejīs?
Kas tevi tá ir saucš
I nu kaidys sātys esi izleidš?
Ar vīnu spierīni zámī tevi dzeišu
I tu pi maná vairōk nabysi
Tod as vīns iz sātu išu
A tu nu maná izgaissi!”
I kod apzagrīzīs gribāja jam spárt,
Tū svešū ezeli jys vairōk narádzāja.
A kod sōka zōli āst,
Jys tū otkon īraudzāja.
„Tu otkon pi maná esi atgōjš!
Tagad as caur zāmi tevi dzeišu
Leidz pi sovīm senčīm bysi aizgōjš
I as vīns viers zāmis palikšu!”
Tai ezelš iz pūru sovu ānu aizdzyna
I patš tī pūrā palyka.
Jys pūra dyunōklī īstyga
Nu kurō ōrā natyka...

*

Storp cylvākīm ir taidi,
Kas sevi napazeist.
Dūmoj, ka jī tik irā lobi
I var vysur leiš.

BITŠ I ŪDS

Iz pučis zīda radzūt biti,
Ūds jai stypri nūspīdzá:
„Radzu, ka táv daguns irā gars,
Tu labi vari vysim ašni dzárť.
Deļkō metīs tu iz pučeĩtom,
Kur nav nikaidu lobumu?
Metīs tu iz cylvākim,
Kur tu dzersi pylnu vādaru!”
A bīteitá jam dává taidu atbiļdi:
„As cytu ašni nadzeru,
Bet doru vysim tikai lobumu.
Kas ūtra ašni vīnmār dzer,
Tūs nōvā dreĩži ker!”
A ūds stīpš garū dagunu
Jau svaidājās pa zyrga mugoru.
„Verīs, cik daudz as dzeršu
I táv koč cik as aiznessu.”
Kod zyrgs ásti drusku kustynōja,
Tod ūdam ašná vairōk navajdzāja...
Tik pučis zīdā bitš madu meklāja.

*

Tai nūbeidz vysī sovu dzeivi,
Kas pec cytu ašná irā kōri.

FILOSOFS I ZEMNĪKS

Sovā reita pastaigā, filosofs rādž zemņiku,
Kas beja izgōjš kūpṭ savu teirumu.
Seņ jam gribāja dūṭ kaidu savu gudreibu,
Deļtō sōka ar jū taidu sarunu:
„Reitā agri tevi radzu teirumā,
Iz sātu ejmi vālu vokorā.
Zynu, cik tāv gryuts ir dorbs,
Tāv ir vajdzeigs muns padūms lobs:
Pyrms tu sōč kū lobu darāṭ,
Vajag ilgi par tū dūmōṭ.
Tod vysus dorbus vīgli veiksi
I sovā dzeivī laimeigs bysi!”
Par taidu skaistū reita sveicīni
Zemņiks filosofam dāvā savu atbiḏi:
„Muna dūmōšona ir nu bārnu dīnom
Par vysu, kū māš dzeivī radzom.
Zámá pošā nazaar,
Rudzi pošī nazasiej,
Zōli vajag pļauṭ
I sīnu škiunī krauṭ.
Ka par vysu itai dūmōsim,
To māš bodā vysī nūmiersim”

*

Kotrs zyna, kaidi irā dūmōtōji
I rādž, kas ir vysa dareitōji.

OLŪTS I MEŽŠ

Mežā beja sāra olūts, kū vysī labi zynōja
Ka tys labi vysus dzīdynōja
I daudzys slimeibys aizdzonōja
I deļtō tū slymī bīži apmeklāja.
Gō pi tō začeiši i stirnenis,
Kas zynōja cik itys olūts lobs
Jīm tys dāvā lobys dīnenis
Lai tō iudinš beja ryugts i skōbs.
Tys mežam cīži napatyka,
Ka olūts vysim irā draugs
Deļtō tys taidu runu sōcā
Nu kō meža lobō slavā augš:
„Redzi, kaidi ļaužu bori
Pa munim celīm staigoj
Jī ir muni lobī gori,
Kas mani lobai dzeivái vodoj.
Vysi mani apbreinoj
I munu skaistumu iz gleznom klōj.
Tu tik gaisu tāņō smyrdynoj
I vysus prūjom bīdynoj.”
A olūts jam klusom burbuļōja:
„Jī it tá mozgōtīs i ōrstātīs.”

*

Dažs likās lels,
Bet jys ir gaužam mozs.

VŌRNA

Kod vāļ beja jauna
Moza vōrnená,
Jei jau dūmōja, ka ir skaista,
I ir lela jai gudreiba.
A, kod satyka jei fazanu,
Īraudzāja cytu skaistumu.
Sovys vōrnys atstōja
I pi fazanim jei aizgōja.
Bet tī jai nazaveicá,
Jo fazani ar jū draugūs naīzalaidá.
Īim beja cyta dzeivá
I sovoidōka dzīsmá.
Īī vōrnu prūjom dzyna,
Īōs volūdu napazyna.
Nūskumusá vōrna vīna staigōja
Tod atpakaļ pi vōrnom aizgōja.
A vōrnys nu jūs prūjom skrāja,
Kod jū sovā borā Īraudzāja.
Ari tá jai vairōk draugu nabeja,
I nu vysim atstōta jei vīna staigōja...

*

Sovejūs smōdeisi
Vīnmār vīns paliksi.

STREIDS

Kaidam saiminīkam beja divi suni
I obi beja lobi sorgi.
Jī zynōja, kas nūteik teirumā
I sātā.
Kod vīnam beja kaida bāda,
Tai ūtrs steidzās paleigā.
Dūtū kaulu jī iz pušom dalāja
I par tū vīns ūtru slavāja.
A tod jī sevī sprīdá, kurs ir gudrōkīs
I vysūs lītūs lobōkīs.
Vīns ūtru sōka grozni rīt
I nu sātys prūjom skrīt.
Beigōs sōka stypri plāstīs,
Kotrs gribā augšōk cāltīs.
Tū vylks ar saimi labi rādzāja
I paleigā jīm atskrāja.
Jīm myuža mīru atnásá,
Kod iz kryumim aizstīpá...

*

Soka vacō paruna:
Mīrs boroj,
Namīrs pūstej.

ČYUSKA

Kod čyuska beja paaugusá,
Jei ädá tikai mozókōs.
I sevī juta taidu spāku,
Ka var vysys pōrvarāṭ.
Jei dūmōja, ka viers šōs zámis
Ir lelom čyuskom tik vīta
I mozōkom tá navā dalis,
Deļ tōm tá navā dzeivá lykta.
Par jōs taidu nūlikšonu,
Vysys čyuskys nu jōs bāga.
Mozom beja daudzi vaideišonu
I lelōs jū naīrádzāja lāga.
Radzūt vysur pret sevī naidu,
Jei gribāja sáv cytus draugus giuṭ.
Radzūt sáv tī dzeivi jauku,
Taisājās iz kryumim šliukṭ.
Bet jū īraudzāja lūpu goni,
Kas sovu saimi sorgōja.
Paleigā jī saucá sovu suni,
Kas jōs ōdu plyukōja...

*

Kas nataisneigi gryb bīt lels,
Tys var palikṭ gaužam mozs.

ZAČŠ I TRUŠŠ

Kōpastūs začš trusi satyka
I pastōstā jam jaunumus.
„Zyni, suni vylks nūkūdá,
Býš mýsim tagad breiveiba.
Breivi kōpastūs máš ganāsimās
I mīrā gulāsim pi kotra ežmalá.
Nabýš, kas ni traucej dīnys mīgu,
Ni kas kažuku táv plucynoj,”
Kōpastlopu grauzdams, trušš jam atsacāja:
„Zynu, tys tai labi býtu,
Kai tu maņ tá pastōsti,
Bet stōstim tovim natycu.
Patš sovom acim vakar redzieju,
Kai nu uļbikim sunš vepri izdzyna
I lelū viersi klāvā īdzyna.
Kū taidš vylks var sunám padarāt?
Par tū maņ smīklūs irā jōsoka: ha, ha, ha!

*

Kotram ir sovs sprīdums,
Kotram ir sovs redziejums.

SASKS

Kod saiminīka pādejū visteni lopsa tīsōja,
Dagōjš pi jōs sasks mīleigi sacāja:
„Kūmeņ, o kur tāv ir lobys brūkoškys!
Maņ taidys vāļ dzeivī navā gadiejušis.
Upis molā vysta navā rādzāta,
Paņ kachinejūt nikod nav dzierdāta.
Soki, mīlū kūmeņ, kur var taidu rašt,
Kū as varātu tik labi āšt?
Tāv vysys vītys irā zynomys,
Kas ir deļ mūsu dzeivis lobōkys.”
„Tik tāv kai sovam brōlām
I vysu lobam draugam:
Āj iz saiminīka klāvu,
Tī ir daudz vystu.
Paņ tu labi paiessi
I mani vīnmār slaveisi.”
Kod sasks klāvā īgōja,
Tī saiminīks jū nūsyta...

*

Lelē zagli strōpi nadaboj,
A mozi nōvi nūpeļnej.

ŽOGOTA

Kod beja daudzi apkōrṭ skraidiejusá
I daudzus putnus satykusá,
„Jei ģraudzāja draudzini palākū vōrnu.
Jai sūplok zorā nūtupusá
Prīceigi tai stōstāja:
„Munu bolsu vysī slavej
I as varu skaisti runōṭ,
A tu tik čārkt: krā-krā.”
Vōrna spōrnus plateidama atsacāja:
„Ar sovu skaistū bolsu
Taida pļōpená viņ esi!
Vacū pōsoku tu stōsti cytam,
Bet na maṇ.”
Tod radzūt kryumu molā seili
Jei tam stōstāja tai draudzeigi i mīly:
„Zynu, ka tu gudrs esi,
Bet tāv navā taidu skaistu spolvu,
A ni taidys lobys volūdys.
Seilš kņōbi nūteiriejš prūjom ģdams sacāja:
„Āj pi čāgōnim i vōrnom,
Tīm stōsti sovys gudreibys.
As zynu sovu lobumu
I sovu spolvu skaistumu.”
Radzūt āglī siežūt vonogu,
Jam blokus nūzasādusá skali krakšynōja:
„Tu esi putnu vaļdinīks,
Bet tik augši navari tu lidōṭ,
As tevi vysur pōrspieju!”
Jusdams mōgā tukšumu

Vonogs klusu sacāja:
„Šudiņ navā bejušys maņ brūkoškys.
Grybātu kū lobōku,
Bet boda laikā vylks i myusys ād!”
Līleišonōs beja golā,
A žogota jam beja vādarā...

*

Līleišonōs naudu namoksoj,
Par tū tāv godōs atdūž dzeiveibu.

ŪGLIS

Kod labeiba jau beja izkaļteita,
Siļdātis pi ceplá, reji bārni iskrāja.
Bet ceplis jau beja atdziss,
Tik palnūs dažys ūglis gailāja.
Tōs lelu syltumu vairs navarāja dūt,
Tō pec sōka bārnuš mīly lyugt:
„Ka gribit vāļ jiuš syltumu sáv giuť,
Tod klōjit mýsus sausom cysom.
Máš sasiļdāsim soltū cepli
I býš syltums vysūs koktūs.
Sorūs daudz ir sausu cysu,
Ar tím mýsus varot klōť ar lelu kolnu.
Nu sorim bārni cysys vylka
I iz korstōm ūgļom lyka.
Dreiži viņ jau beja dyumi
I gunš mālis aizastīpá iz pīsorim i sorim:
Nu kulasātys baiļōš bārni izbāga,
A kuls ar reji nūdaga...

*

Ar guni nadreikšť spielātis,
Jo biedeigi var nūzabeigt.

EZELŠ

Ka daudzi prōta navā ezelám,
Tū máš vysī labi zynom,
Bet poši jū máš gūdā ceļom
I tod nagūdā máš kreitom.
Ka tys tai ari ir,
Tū parōda taidš gadiejums:
Ķaizi ezelš saiminīkam sacāja:
„Tys zyrgš táv kaunu dora
I nu jō táv nikaida lobuma.
Jys tovys dūtōš auzys ād,
A sīnu kōjom sameida.
Jū turādams tu pazusšonā īsi
I zaudeisi tu saiminīka gūdu!
Lobōk pōrdūd, tu jū čyganam
I zyrga gūdā mani ceļ.
Táv bīšū paklauseigs
I vysus dorbus veikšu.
Zyrgu saiminīks pōrdává,
A ezelš dorbā naizgōja.
Orklu, rotus salauzá
I vysus kaunā atstōja.

*

Ezelám paklauseisi,
Patš par taidu paliksi.

ŪGŌTŌJIS

Kod jau rudinš beja klōt
I kūkim lopys sōka birt,
Iz peisu lasāt dzārvīnis
Teklá i Broná aizgōja.
Peisa molā Teklá soka tai:
„Tāv ir tik vīna skaliná,
Tū tá molā pīlaseisi.
As ar divejom īšu dziļōk peisā,
Jo maņ ir saimá lelōka,
As īšu kur raža lobōka.”
Tai Teklá peisā īgōja,
A Broná peisa molā ūgys lasāja.
Vysi gribāja giuņ daudzumu,
Bet sáv prīškā narádzāja lobumu.
Broná dreizi sovu grūzu pīlasāja,
A Tekli jei vairōk narádzāja.
Tikai vokorā jei izzynōja:
Teklá peisā beja īstygusá
I ar mūkom ōrā iztykusá.
Pazaudā jei skalinis
I narádzāja dzārvīnis...

*

Kas ūtram lobu skauž,
Tys nalaimi sáv leidza sauc.

GŪDEIBYS

Sovim pavaļstņikim kienens š taisā gūdeibys,
Lai rādzātu, cik pi jīm ir gudreibys.
Cik gora monta jī ir krōjuši,
Cik sovā dzeivī augši tykuši.
Kaidys vajdzeibys jīm vāļ bītu,
Lai dzeivī vairōk lobumu jī giutu.
Kū deļ sevā irā krōjuši
I voi cytim kaidu lobu davuši.
Bet tikai dōrgys drābis pi jīm rādzāja
I nu jīm skaistys runys dzierdāja.
Tod kienens par jīm tai nūsprīdā:
„Pi manā jīm ir loba dzeivā!”

*

Kas cytus viertej pec jūs drābjom,
Cyts otkon pec jūs skaistōs volūdys.

ŪDS

Kod saiminīks pi okys zyrgu dzirdāja,
Ūds tū labi rādžāja.

Jys pi sevá tai dūmōja:

„Tagad b̄yšū p̄izadzierš iz myužu,

Jo cyti ūdi tū vāļ nazyna.”

Tō pec dreīži sādōs zyrgam mugorā

I jō ašni syucá sovā vādarā.

Bet ūdam beja sova nalaimá,

Ka jys nazynōja sōta.

Jys zyrga ašni kōri dzārā,

Cikom vādars pušu pleisa.

Tod jys zámī nūkryta,

Jū zvierbulš lyka sovā vādarā...

*

Esi, kas tu esi

I zyni, kū tu vari.

SKUDRYS I CYUKA

Jaunū mōji taiseidamys
Skudrys beja pīkusušys.
Deļ sovys dzeivis lobōkys
Dzilis olys beja rokušys.
Ar apdūmu vyss tyka calts,
Kotrs akminš beja veikly valts.
Tys beja lels voi mozs.
Vyss beja sovā vītā lykts.
Jōs kotra sovu dorbu zynōja,
Storp jōm draudzeiba viņ mōjōja.
Pi jōm pīgōjusá cyuka sacāja:
„Jiusu spāki ir par mozim,
Lai taidu dorbu izdarāt
I prōti jiusim ir par eisim,
Kai vajag mōji cáļt.
Varu dorbā jiusim paleidzāt,
Ka tū ar prōtu vīgli veikť.
Lobu mōji jiusim izceļšu
I deļ sevá mož kū atrasšu.”
Skudrys nūtič cyukys stōstim
I ļaun vali jōs lobim dorbim.
Bet jau dreizi skudrys rādžāja,
Kaidus dorbus cyuka darāja:
Labi sōktū dorbu izjaucá
I roktā dūbī vysu sagōzá.

*

Tū jau vysi labi zyna,
Kū cyuka izdora.

SAIMINĪKS I VYLKS

Vylks pīgōjš pi saiminīka sacāja:
„Zyni, ka tagad vyss ir mainiejīs,
Ari vacīs vylks ir mainiejīs.
Nav, kai seņōk bejom īnaidā,
Tagad dzeivōsim mās draudzeibā!
Redzi, pavasarī vacū spolvu nūmešu,
Tagad draudzeigs apkōrtj staigōšu.
As jārus vairōk nazagšu,
A tovu sātu labi sorgōšu.
Tevi cīneišu kai ocu raugu,
Bjšu tāv par lobu draugu.”
Drusku padūmōjš saiminīks sacā:
„Vylks tu esi i vylks i paliksi,
Dzeivī nikod lobōks nabjši.
Vari māsť cik gribi spolvu,
Ar tū tu nasajauksi munu golvu.
Viers šōs zāmis navā taidu vylku,
Kas bjštu vucynam par draugu.”
Pagivš mītu — vylkam stīpā
I jō malus izbeidzā...

*

Saiminīks zynōja vacū parunu,
Ka vylks spolvu mat, na tykumu.

MYUSMERÁ I ÁGLÁ

Sābru meža molā zam āglis auga myusmerá.

Jai rōdājās, ka b̄yṣ tá loba dzeivá

I viers golvys speidās vīnmār sauleitá,

Ka jei b̄yṣ vysu sieņu skaistulá.

Dzeivis ūtrā dīnā jau jei āglái saucá:

Nazamaisi tu maṇ tá pa kōjom!

Tá ir skaistūs sieņu zámá

I nav vītys tovom osom skujom.

Tu par daudzi gribi lela b̄yṭ,

Bet naredzi, kas tá ir skaists.

Tevá deļ tá daudzim vajag pyuṭ,

Nazynūt deļ kō jys ir tá saukts.”

Nazkū jai āglá b̄yṭu saciejusá,

Bet rádžāja, ka myusmeri jau kōjom myna

I jūs golva beja saškeidusá,

Kod cytys siens jōs vītā lyka.

Vāļ ilgi, ilgi āglá auga

I daudz kū mežā rádžāja.

Jōs saimá tyka gūdā calta,

Kod cyti nu šūs saulis aizgōja.

*

Daudz ir taidu jaunūs ļaužu,

Kas gryb cāltis dabasūs.

Tik jī nazyna vairs sovu spieju

I kreit zámis puteklūs.

MĪRA KONGRESS

Zvieru kienenš gribāja ņaiz mīru,
Lai jō vaļstī nabūtu vairs naida.
I storp pavaļstņikim būtu draudzeiba,
Vysim būtu uzticeiba,
Ūtra lobim nūlyukim.
Vysi dzeivōtu kai vīna saimá
I nabūtu vairs naidinīki.
Deļtō saucá zvieru sapuļci,
Kū nūsaucá par mīra kongresu.
Pyrnōs vītōs sādūs vylki, šakaly i hienys,
Pec jīm tīgeri, leopardi i lopsys.
Kas beja gūdeigōks, tys beja beidzamīs,
Jo jam nabeja lels sokamīs.
Kod vysi beja nūsāduši,
Tod kienenš draudzeigi jīm sacāja:
„Jiusus asmu saucņ kai vīnu saimi,
Lai runōtu par mýsu dzeivi.
Vysim grybu dūņ as breiveibu,
Lai nabūtu storp zvierim syudzeibu.”
Tod cālās vylks i vysim gaudōja:
„Ar prīcu ļaunu vysim telim, vucynim,
Breivi iņ pa mežu bīzūknim.
Začim, styrnom lai ir mīrs
Pi kotrys áglis var jī snauņ,
Bet lai tī nastaigoj vairs lōči, hienys i šakaly
I tīgerim tī nabýņ cytu mīru jauķļ!
As par vysu styngrī ryupeišūs
I lelā draudzeibā jūs sorgōšu!”
Taidā gadiejumā viļteigijai lopsai

Ari beja daudz kū saukt:
„Ar vystom, zūsim, peļom
Asmu mieginōjusá slāgt draudzeibu.
Začim asmu ļōvusá it sovā olā
I spielātis ar munim bārnim.
Bet ni vylkam, ni ar cytim taidim vazankim
Pi maná tyvumā tīm nab̄š iť!”
Tai bez gola runōja daudz plasūņu,
Kas pōrtyka nu cytu dzeiveibom.
Par taidim saticeibys pamatim
Mozīm sacāť vōrdu nadává.
Bet par malu runom jī tōļōk natyka
I lel̄š mīra kongress izjuka,
Tik īnāids iz šōs zāmis palyka.

*

Koleidz ļaunums b̄š iz pasaulá,
Mīra nab̄š storp Dīva radeibom.

ŪZULS I KŌRKLYS

„Natraucāj tu munu augšonu,
Jo, zyni, ka asmu pōrōkīs!
Pyrms tevá jutu dzeivis bỹšonu
I zynu, kas ir tá styprōkīs.

Munā pakrieslī tu izgaissi,
Jo viers maná nikod natiksi.
Pi munom sakņom sakaļssi
I nabỹteibā aizīsi.”

Tai kōrklys līlājās pret ūzulu,
Kas tikkū beja īsōcš augt.
Jys cytim narōdāja kuplumu,
Cik var tōli sovus zorus stīpt.

Kod lyuku pliesieji tá atgōja,
Deļ veizjom kōrklam myzu nūplāsá.
Jys zámī nūkryta i sapyva,
Jō putekleišus vieji prūjom aiznásá...

Pōri myužim ūzuls zaļōja
I jū vysi cīnāja.
Ar zeiļom daudzus borōja
I pret viejim vysus sorgōja.

*

Tá parunu as varu saukt:
Kas augši celās, zemli kreit.

LOPSA I ĒPŠS

Ka ari cyukai ir sovs prōts,
Tū labi parōda taidis gadinš:
Radzūt ēpsi rūkūt olu,
Lopsa draudzeigi jam sacāja:
„Svōteņ, kur tāv labi veicās dorbs,
Cik tu labi vysu prūti!
Tu vysu slaveits mōkslinīks
I cik skaisti tovi svōrki.
Iz šūs zāmis vīneigīs tu esi,
Kas spiej vysus jauki prīcynōt.”
„Paļdis, paļdis kūmeņ, par taidu volūdu.
Vysi ļaudš zyna tovu lelū gudreibu
I vysu pasaulš pazeist tovu skaistumu!
Nav viers zāmis ūtra taida,
Kam vāļ bētu tik daudz lobumu
I kas cytim tikai laimi nas!”
Tai sovai kūmai atbiļdāja ēpšs,
Kod nu kūmys beja slaveits jō mōjis dorbs.
Bet pi lileibnīkim pīgōjusá cyuka, sacāja:
„Ļūti labi vīns ūtru salilājaļ,
Bet nikaidu lobumu jiuš naizdarājaļ.
Ka vīns ūtru stypri slavej,
Ar tū cytim laiku kavej.”

*

Viers zāmis daudz ir taidu svōtu, kūmu,
Kas pi cytim narādž lobumu.

VYLKS

Pec garys naktš skraideišonys,
Vylks gribāja dabōt lobys brūkoškys.
Bez gola beja izsalcš,
Nu iedīnā mekleišonys nūgurš.
Deļtō prīcā zūbus klabyņōja,
Kod mežmolā div styrnys īraudzāja.
Saklupš iz vādara, jys dūmōja:
„Kura brūkoškom ir lobōka?
Pyrmū jimšu as tū lelōkū,
Pec tam tū mozōkū.”
Cikom vylks tai dūmōja,
Styrnys mežā īskrāja.
Mežā lelus leikumus vylks skrāja,
Bet styrnu vairōk narádzāja.
Ar tukšu vādaru vylks mygā leida
I gaidāja sáv laimeigōka reita...

*

Daudzi gribeisi,
Moz dabōsi.

VYLKS I LOPSA

Pec naktš garōs staigōšonys
I meklejūt sāv lobys paiesšonys,
Vylkam laimājās zagt jāru,
Kas labi nasorgōja vušku boru.
Drūsā vītā jāru ness
I jū ašni labi dzierš
Vylks ģturāja lobys brūkoškys,
Kaidys seņ jam navā bejušys.
Pusi jāra nūtīsōjš
Vylks jutūs labi paiedš,
Īleidš bīzūkni jys gulāja
I par jārim sapņōja.
Bet koleidz jys tai sapņōja,
Lopsa pi jū atgōja.
Jei pusi jāra bārnim aiznásá
Nu kō pať kaulenš napalyka.
A kod vylks beja pazamūdš,
Rádzāja, ka jāra gobols irā zudš.
„Zaglis mani apzoga.
Paleigā!”
Vylks gaudōja, ka vyss mežš scanāja
Kū vysi zvieri labi dzierdāja.
Bet lopsa jam preteim rāja,
Kū vysi labi zynōja:
„Tu gonam jāru nūzogi
Pec tō tū gordi apiedi!”

*

Ļaunums apsyudž ļaunumu,
Kod navar giuť sāv vysu lobumu.

VUCYNI

Vucyni ʒaiz saskrāja iz lelu sapuļci,
Lai lámṭ par vysu vušku nōkūtni.
Jī dūmōja, ka bȳtu lela laimá,
Ka jī dzeivōtu kai draugu saimá.
Vysi vīnā borā turātūs
I lobōs ganeibōs jī borōtūs.
Vysi suni bȳš kai draugi
I kažuki jīm natikš plāsti.
Bet kod beja lelā borā,
Jī kotrs runōja sevá lobā:
„Tam irā gari rogi,
Par draugim taidi navā lobi.
Tam otkon osa vylna,
Tīm dzeivá navā gara.
Cytam navā lelūs rogu,
Taidus tik vad iz tiergu.
Cytam beja leikys kōjis,
Taidim navā sovys mōjis.”
Lelū trūksni beja dziediejuši
I tō deļ tá beja saskriejuši:
Eiropys vylki,
Āzejis tīgeri i lōči,
Amerikys koijoti,
Afrikys hienys i šakaly,
Kai ari Austrālejis dingo.
Vucynu bļaušona tod apklusā
I jīm runys vairōk nabeja...

*

Vucyna runai naklausa nivīns,
Jo tei ir vysim tikai smīns.

VYLKS I GONS

Kod vairōkys dīnys beja skraidiejš
I nikō loba āst, nabeja dabōjš,
Vylks vušku gonu īraudzāja
I jam tai žieleigi par jū pastōstāja:
„Radzu, ka tu esi lobs i gudrys gons,
Par paleigu tāv navā īdūts sunš.
Vīnam ganāt, taidu lelu vušku boru,
Vajag sajimt, ari lelu olgu.
Sovā breivā laikā varu paleidzāt,
Tū lelū vušku boru savaļdāt.
Redzi, vīna jau iz škodi skrīn,
As jū pamōceišu dreiži viņ!”
Vylks gonam paleigā kai skrāja,
Tai gons vuškys vairōk narādzāja...

*

Ļaunumu tu pazeisi,
Vīnmār laimeigs dzeivōsi.

SUNŠ I KAČŠ

Kod vāļ beja mozi, sunš ar kači beja ustobā,
A kod auga lelōki, jūs celi beja ūkierti.
Kai sātys sorgam, sunām vīta beja pogolmā,
Lai vysī nu zaglim bītu labi sorgōti.

    Kačš ar bārnim spielājās, iz myurenā siļdājās,
    Par soltumim i viejim jam nabeja bādys.
    Ar pīnu i kriejumu jys labi borōjās
    I vīnmār turājās pi sovys syltōs sātys.
Tod kaidā syltā dīnā, jī sazatyka pogolmā.
Pi sevā radzūt sovu vacū draugu,
Par sovu gryutū dzeivi, sunš jam stōstāja:
„Zynu, ka tu sorgoj sovu syltū myuru
    I pa meikstim dečim tikai vōļojīs.
    Soki, kai tu tyki taidā lelā gūdā,
    Ka nu lobim traukim tikai borōjīs
    I tāv blusys nateik tovā kažukā?”
„Ar ņaudeišonu i sovom lobōm dziernovom,
Taidu gūdu as asmu sovā dzeivī sasniedzš.
Tu ar sovom groznōm rīšonom
Tikai sātys sorga gūdā esi īleids!”

*

    Dažs tōļōk teik ar sovu ņaudeišonu,
    Kai cyts ar sovys sātys sorgōšonu.

LOPSA I ĀPŠS

Satykusā ūpšu meža molā,
Lopsa mīleigi jam sacāja:
„Nu senim laikim jau mās asom draugi,
Tō pec mēsīm jōdzeivoj ir draudzeigi.
Kai tevi, tai i mani vysī suni tronkoj,
Par sovu dzeivi mēsīm tik ir jōdūmoj.
Raksim mās sāv vīnu olu
I nasōksim ni kaidu streidu.
Dzeivōsim kai brōlš i mōsa,
Kas vīns ūtram vīnmār klausa.
Kai lobs raciejš olu raksi
A as tevi sorgōšu!”
Lopsys stōstim ōpseitš patiņ
I dorbu veic nu vysys sirdš.
Bet kod obi olā leida,
Lopsa ōpšam sacāja:
„Šūgod maņ bjš lela saimā
I tāv jōmeklej ir cytur laimā!”
Lopsys viļteibu ōpšs rādzāja
I nu jūs prūjom aizgōja...

*

Zyni, ka ar bliežim lobu naīgiusi,
Bet vīnmār zaudātōjs tu bysi.

VYSTA I KAČŠ

Ŗaiz saiminīkam beja kačš,
Kas beja baileigs tai kai začš.
Jys naapgōzá pīna pūdu,
Ni ari plāsá kaidu bļūdu.
Radzūt pogolmā mozūs cōleišus,
Jys tūs sorgōja kai brōleišus.
Bet tys vystai cīzi napatyka,
Ka jōs cōleiši ar kači kūpā tyka.
Tō pec kačam jei borgi klukstāja,
Kū vysa saimá labi dziedāja:
„Tu gribi munus cōleišus plāst
I tīm nōvi nāst?
Ād mozūs putineņus,
Lič mīrā munus cōleišus!”
Kačš sovā paklauseibā dūmōja
I tai klusom ņurrōja:
„Tī cōleiši ir kai mozi putineni
I maņ tī irā atļauti.
Deļtō as jūs varu pi sevá vilkt
I sáv mōgā breivi likt.”
Tai kačš ar vystys pamōceibu
Īgiva sáv jaunu gudreibu.
Vysus cōleišus jys ādā tai kai sovus,
Vysta bādōjās, ka navar atrast cōļus...

*

Ūtram nalaimi tu veļsi,
Patš tū dreiži giusi.

ZVIERBULŠ I VYSTA

Pyrmū ŗaizi ģraugūt vystu kaŗņojūtīs pogolmā,
Zvierbulš dūmōja, ka tys kaidz nazvārs ir.

Deļtō gudri sprīdā sovā prōtā;

Lobōk, ka jūs tōlums ņkir.

Čyvynōdams augŗi gaisā cālās
I aizalaidā pi cytim zvierbulim.

Jam spōrni vīgli valī rōvās,

Lai tikŗ nu taidim brīsmūnim.

A kod ūtrū ŗaizi vystu ģraudzāja,

Jū bailis vairōk naapstōja.

Jys lokstūt apkōŗŗ nazkū čyvynōja

I kaŗūt zāmi vysta klusom klukstāja.

Treŗā ŗaizi vystai apleik lakstāja

I nazkū nu zāmis lasāja.

Jūs dzeivī streidu vairōk nabeja,

Jo kotrs sovus ceŗus staigōja.

Tai vāŗ ņudiņ daudz-dauzūs pogolmūs

Zvierbulš ar vystu dzeivoj draudzeigi.

Jī guŗ kotrs sovūs mōjūklūs,

Bet draugi palik myuŗeigi.

*

Daudzi gadīņu var rozstōstāŗ,

Par mŗsu dzeivis moldim,

Kur sōkumā māŗ navarājam parādzāŗ,

Ka māŗ paliksim par lobim draugim.

SUNÁ NALAIMÁ

Kai oklai vystai godōs atrast̄ gryudu
Tai ari sunám gadājās ar zylūņkaulu:
Lelu kaulu sunám atrast̄ gadājās,
Kaidu nabeja jys vāļ redziejš,
Bet ņaizī ar jō lelū laimi,
Jam beja ari lela nalaimá.
Tikleidz sōka jys tū grauzt̄,
Tai dažus zūbus lauzá.
Dusmōs jys tod sōka rīt̄,
A kauls mīrā sovā vītā gulāja.
Raudzā jys tū zámī rak̄t̄
I iz sātu reitdīnai tū vilkt̄,
A kod navarāja golā tikt̄,
Sunš sevī dūmōja par kaulu tai:
„Laikam šūreit kaidu zyrgu vylki irā tīsōjuši
I tá vīnu kaulu nu tō atstōjuši.
Deļtō tū vāļ navā tōrpi atroduši
I jū par sovu mōji pōrvārtuši.
Atstōšu as tū da reita
I tys b̄jš lobs maņ brūkoškom.”
Ásti nūlaidš sunš iz sātu skrāja,
A zylūņkaulu vairōk narádzāja...

*

Napraškai tu lobu lītu narōdi,
Nikaidu lobumu nu tō tu nagiusi.

AZARS I STRAUTS

Sovā varūneibā, azars strautam sacāja:

„Tu nazyni, cik lelu plašumu as sadzu,

Ka paņ ūtrū molu naredzi.

As vīnmār guļbus i zūš radzu,

A tevī dzeivoj vīnys maileitis i grunduli

Ar sovu iudini as tevi pyldu

Ar zivim ļaudš as boroju.

Kai cylvākus, tai lūpeņus as dzyrdu

I lelys laivys viļņūs leigoju.”

Tod strauts jam klusom atbiļdāja:

„As tik līkū iudini iz jyuru nasu

I pyldu tukšōs īlejis.

Sovūs krostūs daudzi zīdu radzu,

Kas zīd deļ dzeivis skaistōkys.”

Bet cylvāks strautu dziļu roka

I lelū azaru strautā nūlaidá.

Ar zōļom azars aizauga

I sovu stōstu izbeidzá...

*

Ari Lubōns beja jyura,

A šudiņ tō vairs nav.

Tikai sovā teciejumā breivā,

Aivīkstá vāļ vīnmār plyust.

LAUPEITŌJS

Ŗaizi gadājās kačinái nūgiuṭ začalānu,
Kas meklāja sáv kaidu zaļumu:
Jys vāļ nazynōja, ka mežš ir ar ausim
A teirums ir ar acim.
Deļtō vīgli tyka ūtram nogūs,
Kas nabeja ar jū nikaidūs rodūs.
Golvu pacālusá, tū násá sovim bārnim,
Īprīcynōṭ jūs ar nabaudeitim gordumim.
Bet sābru sunš jū ģraudzāja
I jai začalānu atjimṭ gribāja.
Spolvu sacālusá kačiná jam preteim stōvāja
I acš izplātusá sunám borgi ņaudāja:
„Tu tik zyni mozūs aplaupāṭ
I jūs lobū dzeivi izpūstāṭ.
Sovu sātu vairōk nasorgoj,
A laupi tū, kū cyti sagōdoj!”
Garūs nogus izstīpusá, lācá sunám mugorā,
Sunš kaukdams prūjom aizskrāja
I giutōs rātys sātā laizāja.
Sātā kačiná ar bārnim mīlōjās
I par začalānu prīcōjās.

*

Svešu montu ģkōrōsi,
Tikai nalaimi sáv samekleisi.

DRAUGI

„Kū mās tagad sātā darāsim,
Lobōk īsim kaidu brīdi nūmedāt?
Sovu saimi labi borōsim

I prīcā varāsim mās parunōt,
Tai sacāja Dadulš Meikulam.

A Meikuls atbiļdāja Dadulām:

„Meklāt sovai saimái pōrtyku.

As pa cytu mežim naišu

Iz azaru as aizīšu,

Lai kaidu zivteni sāv izvylktu.”

Jī kotrs sovu ceļu aizgōja

I deļ sevá laimi meklāja.

Meikuls vylka asarus i plaužus,

Pa laikim ari kaidu leidaku.

Dadulš meklāja lelūs brīžu pādus,

Lai sovu saimi labi borōtu.

A kod iz sātu atgōja,

Jī sovus panōkumus rādzāja:

Meikuls zivi teirāja,

A Dadulš iz ceplá gulāja...

*

Svešūs teirumūs tu laimi nameklej,

Lobōk sovu sātu izpuškoj!

TĀVS I DĀLS

Kod beja vacs i zaudiejš daudz draugu,

Tāvs dālam sacāja:

„Tagad vād iz teirumu tu zyrgu,

Jo tovs laiks jau atgōja.

Mani nav kas vairōk klausa

I muna vadeiba jau beigusās.

Deļ tevā tagad dīna ausa

Kod tova darbeiba ir sōkusās.”

Ar tāva dūtū padūmu dāls dzeivī aizgōja

I leidza pajāmā jō dūtū tykumu,

Ar kū jys sevī dūmōja

Sāt tōļōk tāva mastū lobumu.

Bet ari dālam lobōk nagōja

Ar tāva dūtū padūmu.

Nu jō prūjom vysi aizskrāja

I jys palyka vīns ar sovu vazumu..

*

Zyni vīnu:

Ka ōbelš nu ūbelis tōli nakreit.

Kas atstōj vacū draugu,

Tys lobā dzeivī nateik!

MYUSA I BITŠ

„Kaida tāv ir gryuta dzeivá,
Meklāṭ madu nu taidom pīneņom!
Tu vāḷ nazyni, kas irā breivá,
Ka tu moldīs pa taidom pučēiṭom.
Mōcīs lobōk tu nu maná,
Tu dzeivī giusi daudzi gudreibu.
As lobōk siežu iz kotrys graulis
I vysod ādu as tū lobōkū.
Viers maná navā taidu saimineicu,
Kas mani kaidā dorbā syuteitu.
As deḷ sevá vysu veicu
I napazeistu dzeivī gryuteibu.”
Tai myusa gudrū biti mōcāja.
A bitš myusai atbiḷdāja:
„As doru, kas maṇ irā jōdora.
Iz pučom laižūs, kas mani syutāja,
Lai myusu dzeivá bȳtu lobōka.”
Tai spīdzūt myusai bitš sacāja
I iz cytu puči aizskrāja.
Iz graulis myusa pīlypa
I nu tōs paceḷu natyka...

*

Ka lobu vysod dareisi,
To daudzi dzeivī īgiusi.
Moldūs dzeivi dzeivōsi,
Moldūs dzeivi nūbeigsi!

VUCYNS I ŪZŠ

Graužūt kōpusta golvu
Vucyns sōc ai ōzi sarunu:
„Cik tāv kupla bōrda!
Ar tū tu vari vysu dōrzu nūslaucāt.
Mūsū rodūs navā ūtra taida,
Kas varātu tik lapni pastaigōt.”
„Ūzš sovam draugam dūd skaistu atbiļdi:
„Ar sovīm roģim vari klintš tu gōzť
I vysus vylkus maisā bōzť.”
Tod vucyns ōžam murmynoģ:
„Tovu skaistumu vysī apbreinoģ
I lelū gudreibu ari cyldynoģ.
Tu vysus kieneņus pi sevā vari saukť.”
Par taidu skaistū runu
Ūzš atbiļģ vucynam:
„Tovys vīģlōs kūģis
Pi vysīm sābrim aiznosoj.”
Tīsōdams kōpusta lopu,
Začš dziedģjūs taidu sarunu
I pazaslēģš iz pakaģķōģom
ģīm soka sovū sprīdumu:
„Dzierdieģu as ģiusu sarunu
I tagad vysu labi saprūtu,
ģiuģ mōkot tikai līlātīs,
A na cytus klauseitīs!”

*

Tá laseitōģim varu pastōstātģ,
Kū asmu dziedieģš:
Roksti tu par mani,
As raksteišu par tevi.

SLAPKOVA

Lai pīpiļdeitu sovu tukšū vādaru,
Raizi vylkam gadājās zagļ jāru saiminīkam
I kai taidā gadiejumā vajag bīt,
Jys tū nāsá meža bīzūkņī,
Kur jam bītū breiva valá,
Tīsōt lelū sātys palaidni.
Ilgu laiku beja izslōpš
I jāra gali seņ nav baudiejš.
Veikly svīdš tū iz mugorys,
Steidzās baudāļ sovys brūkoškys.
Tī aiz grōva meža bīzūkņī,
Jārs nūbeigš sovys dzeivis gōjīni.
Jārs radzūt, ka tá navā jūki,
Īsōc sovu bādu dzīsmi:
„Kundzeņ, vāļ as asmu mozs,
Ļauņ maņ izaugt lelōkam.
Ari tod táv bīšū kimūss gords
I es bīšū dzeivi redziejš.”
A vylks dusmeigi jam ryuc:
„Leidz tovai tīsys vītai irā tōli
I tu paaugsi leidz tam laikam,
Kod tevi likšu sovā vādarā.
Ari tī tu vari breivi augt,
I táv navajag tá daudzi bļaut.”

*

Kai leli, tai i mozi,
Vysi slapkovys ir vīnaidi.

VUCYNS I ŪZŠ

Saticš vucynu, ūzš jam tai mīleigi sacāja:
„Máš asom lobi draugi
I nu dzimšonys tyvi rodi.
Zyni, ka tāv vysod grybu lobu,
Lai máš myužam izturātu mýsu sugu.
Kū tá malīs tu pa plyku teirumu,
Kur navā lobys zōlis, ni cytu lobumu.
Īsim máš iz cytu teirumu,
Kur pīpīldāsim sovu vādaru.
Tī tu býsi paiedš leidz koklam,
Tik nadūmoj par sovom dōrgōm vuškom.”
Taidam stōstam vucyns ari ticāja
I jam leidza prīceigs aizgōja.
Bet jī sovā gōjīnī jau rādžāja,
Augsts žūgs lobūs teirumus sorgōja.
Ūzš gon žūgam pōri tyka,
A vucyns drotūs palyka.
Ūzi grozni suni saplāsá
I jūs vysi aizmiersa.
Tik vuškys vysim bļōvá,
Ka tys padauza jūs lobū sorgu nūbeidzá...

*

Ar kaidim draugim staigōsi,
Taidu olgu sajimsi.

BITINĪKS

Dōrza golā, kuplyjā līpā,
Pavasari bitinīks vylka kūzulu.
Tū lyka jys lelyjā zorā,
Iz kura stōvāt jam sovu laiceibu.

Tū kūrmulš labi rādzāja
I tai saiminīkam sacāja:
„Agrōk kūzula tá nabeja
Kod bitš madu meklāja.

Līpai saknis ir jau pyvušys
I tei vairs ilgi nazīdās.
Ir táv vītys lobōkys,
Kur kūzuls ilgi pastōvās.”

„Ni tu zyni kū par sakņom,
Ni par līpys dzeivi.
Kai tu vari sacāt kū par biņom,
Ka patš sevi labi naredzi.

As pūstā b̄ytu aizgōjš,
Ka taidim b̄ytu klausiejš.
Dzeivi nab̄ytu as redziejš,
Bet kai nabogs b̄ytu staigōjš.”

Tai bitinīks kūrmulám stōstāja
I kūzulu līpā pakōrá.
Tod iz sātu aizgōja
I cytu dorbu īsōcá.

Lobū mōji bitš atroda
I jaunu dzeivi īsōcá.
Bet jūs dzeivá nabeja tá ilga,
Jo viejš līpu izgōzá...

*

Muna pamōceiba tá ir līka,
Kuram nu jīm beja taisneiba.

KAKTUSS

Ar prīdi kaktuss labi satyka
I tīm dzeivá ari patyka.
Sauleitá jūs vīnmār sīldāja,
Par cytim bādu tīm nabeja.
Jīm dzeivá rōdājās bīš loba,
Jo zámá beja kotram sova.
Bet nalaimá pi tīm atgōja,
Par kū kaktuss stypri vaidāja:
„Kas tū leitu tá ir saucš
I kas tōs slūžys augša jaucš?
Leits munu dzeivi beigš,
Kod par dublim zámi jauks.”
Leita pīlejusá prīdá šalcá
I jam pretim saucá:
„Vysa zámá par leitu prīcojās
I redzi, zōleitá jau viejī leigojās.
Leits zámái jaunu dzeivi dūd,
Nu tō lobōk lyužni tryud.
Ir kas vysu nūsoka,
Nu kō ir dzeivá lobōka.”
Vāl ilgi prīdá zaļōja
I leitu vīnmār slavāja.
A kaktuss zámī nūkryta
I pi dzeiveibys vairs natyka...

*

Kas vīnam lobs,
Tys ūtram slykts.
Kas cytim pateik,
Tys cytim nā.

VUŠKU SORGS

Zvīeru padūmá par vuškom lāmá tai:

Jōs ir nu vysim apspīstys,
Jūs dzeiveibys ir lelōs brīsmōs.

Pi jōm jōnūlīk ir sorgs,
Kas jūs vīnmār drūši sorgōtu
I iz lobu dzeivi vadeitu.

Bet ar vuškom
Par jūs sorgu narunōja.
Beja daudzi lobu sorgu,
Bet padūmá tūs napījāmá,
Jo zylūņš vuškys sameidās
I žirafá jōs narádzās.

Zyrgs apāsš lobū zōli
I gūvš ar roгим sabadās.
Bet tod kai saukta gōja lopsa

I jei vysim sacāja:
„Kai lobōkū nu vysim sorgim
As varu īteikš sovu draugu vylku!”
Vysi lopsys draugam pīkryta
I vylks vuškys sorgōt aizgōja...

Tik rudinī vairs narádzāja vušku
I sorga vairōk nabeja.

Tod lopsa vysim stōstāja:
„Vuškys vylku nūsytušys
I kryumūs aizgōjušys...”

*

I šudiņ taidi vylki
Ir mozūs jāru sorgi.

NŪDEVIEJA OLGA

Cikom beja mozs, jys beja lobs začalāns,
Jo ar vysim beja mīleigi saticeigs.

I kas nu tō, ka beja taidš lāns,

Bet jys beja vysim labi paklauseigs.

Tik kod jys lelōks auga,

Tod jō lobumu vysim rādžāja:

Storp začim nabeja jam taida drauga,

Kas jō stōškim eisti ticāja.

Jys vysim stōstāja, ka jōcīnej ir truši,

Nu kurim vysim zači irā cālušis,

Tū labi stōsta mýsu veči,

Kas tá mežūs irā rodušis.

Bez trušim dzeivá navā loba,

Tō pec vysim jōzasteidz pi jīm.

Syltā vītā dzeivōt navā bāda,

Na kai být par meža klaidūnim!

A kod jam zači naklausāja,

Jys vīns pi trušim aizskrāja.

Tī saiminīks jū labi paborōja

I tod jam ōdu nūplāsá...

*

Tai vysim savu dzeivi beidz,

Kas lobumus pi cytim meklāt steidz.

ŪZULS I KŌRKLYS

Pi kŏrklu kryuma auga ūzuls,
Kam zeili zámī beja lykuši:
Skaistīs seilš voi kuplu ásti vŏverá.
Sŏkumā jū kŏrklys namanāja,
Tik kod jys lelŏks auga,
Tod jū kŏrklys īraudzāja.
„Lelŏks tu tá naizaugsi,
Kur as augu, tī cytim vītys nav!
Muna saimá irā lela
I tū vysi labi zyna.”
Ūzuls klusom kŏrklam sacāja:
„Par reitdīnu nikŏ máš nazynom,
Jo sovu dzeivi asom tik sŏkuši.
Līlātīs jau vysi mŏk,
Kam nav lelys gudreibys.
Līleišonŏs naudu namoksoj,
Bet dažkŏrt pošam ļaunu sagŏdoj.”
Tai i nūtyka, kod goni lūpus ganāja,
Jī kŏrklam myzys nūplāsá
I sáv jaunys veizis nūpyna.
Kŏrklys nūkolta i sapyva...
A ūzuls godu symtus zaļŏja.

*

Tai nūteik ar vysim lelim varūnim,
Kas cytus sauc par ļaudim zamŏkim.

VUCYNS

Vāļ kai mozs jierenš,
Beja lobs i vysim mīleigs vucinenš.
A kai lelōks auga,
Tai jō sovvalá pīauga.
Vysūs dōrzūs sōka leist
I paṭ pučom zīdus kūš.
I kod tū jau vysy zynō,
Tod saiminīks tai dūmō:
„Pīsīšu jam koklā lelu zvonu,
Kas tod b̄yš par jō gonu.”
A vucynam bej cyta dūma,
Kū jys beja dzierdiejš nu sova kūma:
„Kam irā taidi ordeni,
Tī ir vīnmār leli veiri,
Jūs vysy augši gūdynoj
I vīnmār labi paboroj.”
A kai ar tū gūdolgu jam izgōja,
Tū dzeivá labi m̄ysim rōdāja:
Kurā dōrzā jys tik gōja,
Tī zvons stypri skandynōja.
Saiminīks tū labi dzierdāja
I ar peicku ōrā tronkōja.
Tai jū vysur dzonōja,
Kod jys kū gordōku sáv meklāja.
I kod rudinš atgōja, jys klāvā tyka,
Kur jys sovu ordeni i roguš nūlyka...

*

Tá vairōk navā jōstōsta,
Tū m̄ysim dzeivá labi parōda.

GUDREIBA

Bolūds dūmōja, ka jys ir gudrōkīs
Par vysim meža kai i sātys putnim.
Nu jō vysim vajag mōcātīs,
Kai var tikt pi lobim pereklim.
Radzūt vōrnu kuplā āglī taisūt perekli,
Gudri pavuiceidams jys tai sacāja:
„Ar sovu mōkslu tu putnim kaunu taisi,
Jo vysi smejas, kas tovu dorbu rādzāja.”
Par lelū dorbu žogotai jys grūzeidamīs dūdynōja:
„Taidu zoru bumbu saimineica ceplī svīž,
Nu tōs paņ sauli navar īraudzāt.
Tovai mōjai navā lūgu, ir tik divi durovys
Radzu, ka tāv navā lelys gudreibys.”
Par gryutū dzenā dorbu taisūt sovu mōjūkli,
Jys golvu grūzeidams sevī dūmōja:
„Taidi darbiniki smīdinoj tik pasauli,
Nu kō nav nikaida lobuma.”
I radzūt strodu bārza zorā sviļpojūt,
Jys spōrnus plateidams ļūti breinōjās:
„Strods laikam dūmoj, ka ir dzīdōtōjs
Ar lobu bolsu i skaistim meļdenim.
Taidim dzīdōtōjim irā jōdzierd mūsu bolss,
Cik skaiški bolūži var vīnmār dūdynōt.”
A seilš tik veja sovu perekli
I jū pavuiceidams kluseņom jam sacāja:
„Pyrms tu cytus nūsmōdāj, paņš par sevī padūmoj,
Kaidu sātu sovīm bārnim sagōdoj.”
I kod bolūds perekli sāv taisāja,
Tik tod jys sovys klūdys rādzāja.

*

Pyrms kai sprīd, par ūtra dorbu,
Lobōk pazeisti tu sovu prōtu.

ASARŠ

Ķaiz otvorā dzeivōja asarš-gudrinīks,
Kas veikly tōrpus nūrōvā nu mokšorim.
Kod grunduli i maileitis jam apnyka,
Jys gaidāja mokšornīkus pi otvora.
Jam tōrpenš labi garšōja,
Kas maukts iz kōša kustāja.
Vysus mokšornīkus tys ļūti kaitynōja,
Ka jī tū gudrinīku nivīns sāv nadabōja.
Asaram par tū bāda nabeja, ka cyti dusmōjās,
Gods godā jys tik auga i labi borōjās.
Par pazaudātim tōrpi i lelim uztraukumim,
Mokšornīkūs dusmys cālās par taidim gudrinīkim.
Pi otvora jī sprīdā kai tū gudrinīku giuļ,
Lai jū varātu iz svorim svārt.
A kurs par asarim vysu vairōk zynōja,
Tys mokšornīku bādys ari lobōk rādzāja.
Pi mokšora jys sāja div lobus kōšus
I tīm izmaucā kotram sovaidōku tōrpu:
Vīns beja labi lels,
A ūtrs pavysam mozs.
Asarš lelū ļūti vīgli nūmaucā,
A iz mozā sovu dzeiveibu jys atdávā...

*

Koč tu esi lobōks gudrinīks,
Ūtrs var bīt lelōks zynōtnīks.

PUIKA I VABALÁ

„Tá ir táv lats
Áj iz veikalu,
Atnás tabaku i papeiru.
Par išonu tu dabōsi
Kaidu pierktū kļiņgeri,
Dālam sacāja tāvs.
Saspīdš rūkā latu,
Dāls skrä iz veikalu.
Bet skrīnūt puika pakryta
I lats nu rūkys izkryta.
Ilgi jys tū latu meklāja,
Kod tys zōlī gulāja.
Jū navariejš vairs īraudzāt,
Puika sōcá sovā bādā raudōt?
„Tāvs mani tagad pārš
I as nadabōšu kļiņgeri.”
Tū izdzierdusá vabalá jam sacāja:
„Tu verīs kur as īšu,
As tovu naudu atrasšu.
As vysys vītys zōlī zynu,
Nu bādom tevi izglōbšu.”
Kod vabaleitá zōlī leida,
Puika sovu naudu īraudzāja.
Prīceigi jys latu čārā
I muti valī vārā:
„Tu gribieji tá naudu slāpt,
Partū táv bjš tá miert!”
Pacielš kōji zámī spídá
I vabaleitis dzeivi nūbeidzā...

*

Izvāļç suni tu nu iudiná,
Jys táv ikūž rūkā.

LEIDAKA I MAILEITÁ

Azara molys nīdṛōs
Īraudziejusá leidaku, maileitá dūmōja;
„Daudzi asaru i raudu
Jau ir jōs vādarā.
Laikam šudiņ irā muna kōrta
Být jai loba bareiba.”
Bet zynūt mastūs teiklus azarā,
Baiļōs leidakai jei sacāja:
„Asmu dreizōka kai tu
I as soku, ka as vinneišu”.
Dūmōdama maileiti jau vādarā,
Leidaka mātās lelā oṭrumā.
Teiklam cauri skrāja maileitá,
A leidaka ōrā natyka...

*

Brīsmōs prōtu satureisi,
To vāļ laiku padzeivōsi.

MYUSA

Pi grīstim ustobys tymsijā koktā
Kustūtīs ziernyuksi myusa īraudzāja.
Kū jys tī darāja,
Tū myusa narádzāja.
Tik rádzāja, ka kustā
I sovys kōjis platā.
A myusa, nab̄ytu myusa,
Ka jei nazynōtu kas tī ir.
Ar kōjom spōrnus nūglaudusá
Zip! Jei laidās tymsā koktā,
Tikṭ pi ziernyukša jei natyka,
Tō peitā teiklā palyka.
Ziernyukšš teiklā ipyna
I jū vālōk apádá...

*

Ka mozys līlys nazynōsi,
To lelys līlys naizprassi.

VABALÁ

Kod sauleitá jau labi siļdāja,
Tod cōleišus vysta vádá pogolmā.
Jīm tī vysu mōcāja
Kai dabŷnoma loba bareiba,
Apleik vystai jī prīceigi skraidāja,
I nu jūs tōli nagōja.
Seikūs kukaineišus lasāja
I vystys kluksteišonai klausāja.
Vysūs vītōs beja jauni breinumi,
Kaidus jī vāļ nabeja redziejuši:
Zámī beja vysaidi smolkumi,
Kurus klāvā nabeja jī lasiejuši.
A tod iz jīm rōpō malna vabalá,
Kaidu jī vāļ nabeja redziejuši
Čīpsteidami vystu paleigā jī saucá
I baiļōs drebāja, ka nabeja jōs klausiejuši.
Dreiži vysta pi jīm skrāja
I jūs bailis rádzāja.
Ar kņōbi vabali jei nūbendāja
I cōli druponys salasāja...

*

Ka navā spāka pošam,
To nastōj preteim styprōkam.

VONOGS I VŌRNA

Siežūt áglis viersyunī, vonogs vŏrnai sacāja:
„Tu loksti tik pa pazařom i nikŏ loba naredzi,
Tik tŏrpus, vabalis i kamenis tu salosi
I kaidu řaizi táv teik rudzu vŏrpys gryudī.
Reši kod tu vystai nūzūdž mozū cŏleiti.

Tovi gordumi ir várdivis i rupučī

I vosorā pļovŏs palykuši sīnŏži.

Tu vystys garšu nazyni,

Ni kaidi peilái irā gordumi.

As ādu vystys, skaistūs bolūžus,

Kai ari irbeitis i gudrūs seiļus.

As atrūnu sáv lobūs začeišus,

I cytus zámis lobumus.”

Iz sātu īdams medinīks, rádž áglī vonogu

Pi placa blisi pīlicš, tū nu áglis nūlaidá

I iz sātu saimái nūnásá,

A vŏrna iz mežu nūskrāja...

*

Lai cik labi tu tá dzeivŏsi,

Řaizi nu šŏs zámis izgaissi.

SAIMINĪKS I VYLKS

Radzūt vylku kleistūt apleik,
Saiminīks jam mīly sacāja:
„Tu, draudzen, vari koč kū lobu veikt,
Ka nabāgtu nu dorba.
As tevi labi borōšu
I kai sovu tureišu.
Paleigs gonam bysi lobs
I jō sunám, Strypkai, draugs.”
Tai Strypka kaulus tikai dabōja,
Kod vysus lobumus vylks apreja.
Sevī saiminīks jau prīcōjās,
Ka lobu draugu irā dabōjš.
Jys vysim sābrim stōstāja:
„Ar lobu vari daudzi veikt,
Par sovu draugu vylku vari saukt.
A pec laika Strypka izgaisa,
Gons nazynōja, kur tys palyka.
Reitā aplūkam kod vōrtus vārā,
Brīsmu dorbus vysi iraudzāja:
Vuškys, jāri beja saplāsti,
Nu vucyna tik rogi atstōti...

*

Kas ļaunumu par draugu saukš,
Tys nōvis rotūs vīnmār braukš.

ČYGANS

Čygans veikly gonam stōstāja:
„Jau pavasarī mani gribāja,
Jimt par vušku gonu
I sūlāja maņ lobu olgu,
Zyni, cīneju as dorbu,
Táv varu bīt par paleigu:
Siedi tu pi sovom gūvim,
As vuškys ganeišu pa kryumim.
Par tū mūsus īvārōš
I vīnmār labi paborōš.”
Daudz stōstus gons ir dzierdiejš
Daudz čyganus jys redziejš.
Bez ilgys dūmōšonys soka čyganam:
„Tu nōvi gribi atnāšt vucynam
I mani īraut nalamī,
Kas nas pūstu munā saimī.
Saiminīku paleigā as saukšu
I ar stryčim tevi sīšu.”
Saukdams sovu lomu vōrdu:
„Lai tu lapnys palyktu!”
Čygans atstōj gonu vīnu
I aizmierst sovu vucynu...

*

Mozs akminš apgōž vazumu,
Gons gudrōks ir par saiminīku.

AIZGŪJĒJAM

Daudz godu atpakaļ tu beji muns
I as taipaļ ar beju tovs.
Máš bejom lobi sábrī, bejom draugi,
Jo mýsýs nabeja nikaidi ļauni mýrgi.
Kur gōji tu, tī beju as
Mýsu dzeivis ceļš bej vīns.
Máš nazynōjam kas ir naidis,
Mýsýs beja tik uzticeibys smaids.
Daudz gryuteibu máš pōrvarājam
I sovus pretinīkus izvarājam.
Sovu dzeivi kúpā saistājam
Vīns ūtram tikai lobu vielājam,
A tod táv sirdī rodōs nalobīs,
Kas beja mýsu mīra pūsteitōjs.
Tu sovu sātu atstōji
I vīglū dzeivi cytur meklieji.
Tu sovu tāvu, mōti aizmiersi
I mani vīnu ceinī pameti.
Draugs, naticī tu svešim mōnim,
Bet grīzīs atpakaļ pi ļaudim sovīm.
Izsvīd, nalobū nu sovys sirdš
Áj atpakaļ pi mōtis kryuťš.
Áj sātā koč ir vokors vāls,
I naasi pazudušīs dāls.
Máš dzeivī lobi draugi bejom
I taidi myužam palīksim!

*

A Tu svešūs moldūs īkryti,
Nu kurīm ōrā natyki...

VUCYNI

Vacai parunai ir taisneiba,
Ka garūs motūs navā gudra padūma.
Tū mōca atgadīņš ar vucynu,
Kas gribāja vuicāt, sovu gonu:
Kod vucyns izaudziejš bej garu vylnu
I aplipš ar daudzi klāva pliekšom,
Jys sovam gonam sacāja:
„Laid mani sābru ōbulā
I pa cytom lobom ganeibom
Tu naredzeisi dzeivis gryutumū,
Bet īgiusi daudz lobumu
Gons upī vucynu īvylka
I jū pliekšys mozgōja.
Pec tam jō vylnu ar dzirkļom nūcierpa
I jū sābru dōrzūs nalaidā.
Bez pliekšom i garōs vylnys
Vucyns tyka pi lobys samanīs.
Vucyns mīreigs ar vysim lūpim staigōja
I iz sābru dōrzim nagōja.
Šudiņ ir daudzi cylvāku,
Kas ar motim taisa golvu kuplōku.
Jūs golva, bōrda ir ar pynckom
I paņ ar daudz vutim,
Bet jī dūmoj, ka ir gudrōki
I par vysim lobōki.
Jo kas tōs pynckys nūgrīztu,
Tod jūs vysi moldi izgaistu...

*

Daudzi ļaužu dzeivoj moldūs,

Jī dūmoj, ka ir sapņūs skaistūs,
A patīseibā ir kai vucyni,
Kas rudinī teik ceplī izcapi.

LOPSA I VYLKS

Vylku satykusá, lopsa jam sacāja:
„Muns dōrgīs kūmeņ, seņ jau jāru naasmu ādusá,
Ni ari cytu kaidu lobumu baudiejusá.
Atnás maņ kaidu lobu jiereni,
Par tū táv dūšu kaidu visteni.”
Vylks golvu pacielš nūryucá:
„Seņ jau visteni naasmu baudiejš,
Ni ari kur tū redziejš.
Pōrmainá mýsu vādarim ir vajdzeiga,
Tod býš myusu dzeivá lobōka.”
Vylks jāru lopsai atnásá,
A lopsa vystu aizmiersa.
Jei beja aizmiersusá,
Kū jam beja sūliejusá.
Vylku mōneidama lopsa sacāja:
„Nás viņ maņ, kūmeņ jiereņu
Cytā řaizī táv dūšu peilynu,
Zūsynu i ka labi gadāsīs,
Tod pošu lelū kurkinu!”
Vylks vāļ šūřaiz lopsai nūticāja
I jai laipni atbiļdāja:
„Zynu, ka mýsu dzeivá irā gryuta,
Na jau vysu īgiustom, kū mýsim laimá syuta.”
I kod vylks otkon lopsai jāru násá,
Tod skumeigi jei vylkam sacāja:
„Paļdis dōrgū, kūmeņ,
Bet zyni, ka mani laimá irā aistōjusá
I mani olā gaida muna lelō saimá.
Lopsa jāru olā īvyłka

I bez sūliejuma piļdeišonys vyliku atstōja...

*

Eistus draugus irā gryuši atrast.

KEILŠ

Kaidam saiminīkam beja sovaids keilš,
Kas dūmōja, ka ir lels styprinīks.
Jys dōrzā gōja kai saiminīks
I sātys sunš jam nabej pretinīks.
Jys paņ vieršam ceļu nagrīzā
I jaunūs sātmaļus izlauzā.
Dōrzā stateitūs uļbikus apādā.
Vysu jaucā jys ar sovu šņukuri,
Kod dūmōja, ka tī ir kaidi lobumi.
Lelōs dūsmōs pīskriejš pi mōjis,
Dyurā lelū dagunu zāmī
I gribāja tī dabōt kaidu vazumu uļbiku.
Bet jys lelū šņukuri nūbrōzā
I leikūs zūbus nūlauzā,
A mōji napakustynōja
I sāv uļbikus nadabōja...

*

Daudzi gribeisi,
Moz dabōsi.

PADŪMĀ

Vylkam iz kieneni nabeja lobs prōts,
Bo deļ jō nikod nabeja jys seits.
Vyss lobōkīs tyka dūts kienenam,
A jam beja jōstaigoj olkonam.
Deļtō saucá zvieru padūmi
Iz slapynu jūs apsprīdi,
Kur īzaroda lopsys, šakaly i hienys
Kai ari cyti meža plāsūnis.
A zači, vōveris i truši,
Apsprīdi natyka īlyugti.
Tod vylks vysim borgi gaudōja:
„Niu m̄ysim breiveiba, jo kienens̄ prūjom aizgōja.
Kūma lopsa b̄yš muns paleigs,
A jenots m̄ysu lobīs sorgs.
Meži, kryumi, ganeibys
Ir deļ m̄ysu pōrtykys.”
Radzūt vylka ļaunūs nūdūmus,
Lopsa atstōja jū sūleitūs lobumus.
Vylks palyka ar šakalym, hienom i jenotim,
Kas gribā tik̄ pi jō sūleitīm lobumim.
Tik tī sūleitī lobumi nikod naatgōja,
Jo nabeja kas deļ vylka strōdōja.
Nu lobīm zvierim meži palyka tukši
Upis i azari beja sausi.
Tik jenoti, šakaly i hienys staigōja
I deļ sevā kaidu začēiti meklāja.
Jī rādžāja, ka lobū dzeivi zaudāja,
Bet nu vylka tik̄ valī navarāja.
Vylks vysus lobumus apreja

I sovus padūtūs nōvis brīsmōs turāja...

*

Kas ir tiņš vylkam mutī,

Tys ir vylka vādarā.

NAPRŪTS

Ķaizi vucyni i teli sarunōja
Īt pi sābrim borōtīs.
Par tōlōkū jī nadūmōja
Ka tik labi tī jī varātu paāst.
    Tī ir daudzi ōbulená
    Daudz cytu vysu lobumu
    Tī ir dzeivá lobōka
    Kur navá daudzi lykumu.
Tī mās dzeivōsim kai brōli,
Sadereigi, saticeigi ar sovom mōsom.
Mās bīsīm ar jīm rodi,
Bez streidim par mīsū volūdōm.
    Tai jī dūmōja pi sevš,
    Bet nazynōja, kai bīs nōkūtnī.
    Voi tai, kai kotrs īzadūmōjš,
    Voi jūs dzeivá aizīš pagōtnī.
A jaunī saiminīki jūs napījāmá
I vysaidī paceļu dzyna.
Jūs ar lelom peickom pārá
I ar groznm sunim strūstāja.
    Beigōs jī iz sātu skrāja
    I tī jūs vaira napījāmá.
    Jūs dzeivái vairōk naturāja,
    Iz Svātkim gostim izcápá...

*

Tai nūteik ar vysīm tīm,
Kas aizīt prūm nu sovejīm!

